

ՐԱՅԵՐԻՍՄ

THE RAHNUMA

A WEEKLY PAPER

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y. Annual Subscription \$5.00

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII

March 7, 1925

No. 7

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՖԵՆՆԻ ԹԵՖԵՐԻԹԻ

Մալիւմաթըմըն իբր տէրէճէսի վար տըր, պիրիսի աստի մալիւմաթ, քի Ֆիքրիմիզէօնիսնէ կէլէն նէսնէլէրի եա վուգու պուլան վազըալարը տէրք էտէրէք, անլէրտէն ալտըղըմըլ թէսիրլէրի Ֆիքրիմիզտէ հըֆլ էտէր իլ: Տիկէրի Ֆէննի մալիւմաթ տըր քի պու պիլ տիքլէրիմիզի էլէ ալըպ անը տահա զիյատէ միւրէմմէլ վէ հէր թարաֆը կէօրմէյէ չալըլըրըլ, անլէրին սէպէպլէրինի վէ սէպէպ մազամնտա էսէրլէրինի պուլմազա վէ պուլարտա զահիր օլան դախտէլէրի քէշֆ էթմէյէ սայ էտէրիլ: Հազիգաթ ը հալը օլտուղու կիպի կէօրմէք, պիր էսէրին սէպէպլինի վէ եախօտ սէպէպլին էսէրինի քէշֆ էթմէք վէ գուվլէթլէրին իշլէմէք թարղընը եանի դախտէլէրինի պուլմազ իլմի թէֆէքքիւրիւն իշի տիր: Հէր կէօրտիւլիմիզի պիրտէն թէմամէն կէօրէմէյիլ հէր իշիթտիլիմիզի թէմամէն անլայամալըլ: «Կէօրիւյօրըլ», տէտիլիմիզ շէյլէրին էփէյի պիր զըսմընը պիզ քէնտի Ֆիքրիմիզտէն օրայա զօրուզ: Ատէմլէրին «Պէն քէնտիմ իշիթտիմ», տէտիլի շէյլէրի թէֆթիշ էթսէնիզ կէօրէճէքսնիզ քի անըն իշինտէ նիշէլէրինի քէնտիսի իշիթմէմիշ անճազ իշիթտիմ զանն էթ միշ տիր: Ֆէննի թէֆէքքիւր պուլարը տօղրուլթմալը տըր: Հազիգաթ ը հալտա կէօրիւլէն, իշիտիլէն նէ իսէ օնու մէյտանա չըզարմալը տըր: Ատէմլէրին պիրիպիրլէրի իլէ օլան մուամէլէլէրինտէ պու եիւզտէն նէ՝ գատար միւշքիւթ չըզմազտա տըր: Կէօրմէտիլի շէյ-

լէրի սէօյլէյէնլէրին, իշիթմէտիլի շէյլէրի խապէր վէրէնլէրին եիւզիւնտէն նէ գատար միւնազաալար, նէ գատար մէյուսիյէթլէր մէյտանա կէլմէքտէ տիր: Էկէր պու ալէմտէ իշ կէօրէճէք իսէք հէր ճիհէթլէ հազիգաթ իլէ օղրաշմամըլ լաղըմ տըր:

Տիկէր պիր խուսուս սէպէպ էսէր ալազապը տըր: Գարնըմ սանճըյօր. էսպէպի նէ՞ տիր. պաշմ աղըրըյօր սէպէպի նէ՞ տիր: Շու աղաճըն մէյվէսի պիրք գաշ սէնէ տիր պօղուլույօր, սէպէպի նէ՞ տիր: Պու սէպէպլէրի պուլուր վէ անլէրի թէպտիլ էտէրսէք նէթիճէլէր տէ թէպտիլ ժուր: Հայաթըմըլըն հէր պիր տաիրէսինտէ պիր թազըմ գուվլէթլէրլէ օղրաշըյօրըլ, անլէր նէ նէթիճէլէր մէյտանա կէթիւրէպիլիլ, եախօտ կէօրտիւլիմիզի ալայիմին սէպէպի նէ՞ տիր: Պուլարը թէֆթիշ էտիպ պուլմազըլըլա իլմ տէնիլիլ:

Տիկէր պիր ճիհէթ գախտէլէր: Թապիաթըն ճիւմլէ գուվլէթլէրի քէնտիլէրէ մախսուս թարզտա իշլէրլէր, պուլնա դախտէ տէրիզ: Սու, աթէշ, նէպաթ, հայաթը վարըզլար, ատէմ, ատէմին ճէսէտի, Ֆիքրի պու ճիւմլէ գուվլէթլէր նէ սուրէթլէ իշլէյօրլար: Պու գախտէլէրի պուլմազ իլմին իշի տիր: Իլմի միւլթալէյալ էօյրէնէն ատէմլէր քէնտի մալիւմաթլարընը պու իւշ ճիհէթտէ կէնիշլէնտիրիլէր: Էն վասի պիր տաիրէտէ վէ էն տազիզ պիր սուրէթտէ հազիգաթ ը հալը կէօրմէյէ չալըլըրլար վէ գուվլէթլէրին թէսիրլինի վէ նէթիճէլէրինի վէ անլէրին իշլէմէք թարղընը քէշֆ էտէրէք օ գուվլէթլէրի պու մալիւմաթլարընա կէօրէ իտարէ էտէրլէր:

Պու էն թապիւի պիր մէսլէք տիր: Պիւթիւն քեանաթաա գուվլէթլէր պիրպիրլէրի իւէ սըգը ալադատա տըրլար, վէ ճիւմլէսի մուայ- յէն գաիտէլէրլէ իշլէյորլար: Պուսլարը թամմ օլտուղու կիպի կէօրիւպ պիրմէք վէ օ մալիւ- մաթըմըգա կէօրէ իշլէմէք նէ գատար մագու- վէ ֆաիտէլի տիր: Պու ճիւսանտա եաշամագ վէ իշլէմէք իշիւն պուստան պաշգա եօլ եօգ տըր:

Պու ճիւս մալիւմաթ, եանի իւմի մալիւ- մաթ պու կիւն պէշէրլէթիւն մէտէնիլէթիւնին վէ թէրագըսընըն ըսհաթընըն վէ սաատէթի- նին թէմէլինի թէշլէլէ տիրյօր: Ֆէքթըրլէր, սէնաաթլար, թիճարէթ, զըրաաթ, հիւքիւմէթ, իւնսիլէթ, սըհհէթ, սէլլէթ, հէյէթ ի իճթի- մաիլէնին վէ ֆէրտլէրին հայաթընըն հէր տա- իրէսի պու ճիւս մալիւմաթ իւզէրինէ միւլէս- սէս տիր: Եէնի իճատլար, եէնի քէշֆիյաթ հէփ պուիլմի մալիւմաթ իւէ միւմքին օլույօր: Պու կիւն արասընտա սաքին օլտուղումուզ չու պէօ- յիւք միլլէթին, իշիւնտէ եաշատըղըմը պէօ- յիւք շէհրլէրին հայաթընը պիզիմ պիշարէ թիւրքիսընըն հայաթընտան թէֆրիւք էտէն պէլ- լի պիր ճիւսթ պուրա հայաթընըն իւմի մալիւ- մաթ իւէ իտարէ օլուսմասընտա տէյիլ մի տիր: Մէքթէպլէր, գօլէճլէր, տար իւլ ֆիւնուսլար, զագէթալար, քիթապլար, պիւթիւն մաթպու- աթ, միւսպէրլէր, գիւսպլար, ֆօրըմլար, ճիւմ- լէսի պիր օլմուշ հագիգաթ ը հալը (fact) տա- գիւք պիր սուրէթտէ թէֆթիւք էտիրյօրլար, սէ- պէպ էսէր ալադատընը թային էտիրյօրլար, գուվլէթլէրին մատտի վէ ըսհհանի գուվլէթ- լէրին գաիտէլէրինի քէշֆ էտիրյօրլար վէ միւ- լէթին վէ ֆէրտլէրին հայաթընը օ մալիւմա- թա կէօրէ իտարէ էթմէյէ չալըշըյօրլար:

Վագաա պաղէն ալիմ իզ տէյէնլէր, հագի- գաթէն ճահիլ տիրլէր, թապիւթըն գուվլէթ- լէրինի վէ գաիտէլէրինի անլայօրը տէյէնլէր պաղէն անը գըսմէն պիլիյօրլար վէ հագիգաթ ը հալը տահա քեամիլէն գապղ էտէմէմիւ օ- լուրլար: Լաքին չու սահիհ տիր քի իւմի թէ- ֆէքթիւր վէ իւմի մալիւմաթ պու տիրյարտա ի- լէրի կիթմէյէ պաշամըշ տըր, վէ հէր կիւն պէօյիւք ֆիւթիւհաթլար իճրա էյլէմէքտէ տիր:

Էօյլէ իսէ նէ՞ տիր վագիֆէմիւ —

Էվլէլա, իւմէ վէ իւմի մալիւմաթա թալիպ օլուպ հէմ հէր պիր ֆուրսաթտան իսթիֆատէ էտէրէք թահսիլ ի իւմ էթմէլի իզ, հէմ իւմի միւթալէա եօլունը էօյրէնիպ օ եօլտա տիւշիւն- մէքտէ վէ իշլէմէքտէ օլմալըյօր: Պու տիրյար-

տա իւմի մալիւմաթ թահսիլի իշիւն կէնճլէրի- միզին վէ քեամիլլէրիմիզին էօնիւնէ նէ կիւ- գէլ ֆուրսաթլար աշըլըյօր. անլէրտէն իսթի- ֆատէ էյլէյէլիմ: Պու տիրյարտա հէր հանկի տարիէտէ մուվաֆֆադիլէթլէ իւլէրի կիթմէք իսթէրսէք օ ճիւսթտէ իւմի մալիւմաթ թահսիլ էթմէլի իզ, ֆէննի թէֆէքթիւրէ թալիմ օլուն- մալըյօր, եօգ իսէ ճէհալէթիմիզտէ իսրար էթ- մէքլէ պուրատա անճագ քէօլէ կիւպի իշլէրիզ վէ մէտէնիլէթին թէքթլէքլէրի ալթընտա է- զիւրի կիտէր իզ:

Պու սալթ սէնաթ վէ թիճարէթիմիզ իշիւն սահիհ տէյիլ տիր, ախլագի վէ տինի հայա- թըմը իշիւն տէ սահիհ տիր: Տօլրու ճիւսթ- տէն պագար իսէք տին իւլ իւմ արասընտա պիր իլիթիլաֆ եօգ տըր: Վէ ախլագի վէ տինի հա- յաթ տալի իւմի թէֆէքթիւրտէն իսթիֆատէ էտէճէք տիր: Պու տարիէտէ տալի հագիգաթ ը հալը կէօրմէքտէն էմին պիր եօլ եօգ տըր: «Պէն հագիգաթ ըմ» տէյէն ըլիսիմիզ հագի- գաթ ը հալըն պիլիմէսինտէն զիյան չէքմէյ: Ախլագի վէ ըսհհանի ալէմ տալի գապալու իւլ թիճարէ օլունըր վէ սէպէպ էսէր ալադատը օրա- տա տալի ճարի տիր: Իմտի օ գապալտի էօյ- տէմէմիզլէ վէ ախլագի ալէմին սէպէպ էսէր ալադատընտ վագըֆ օլմամըլա ախլագի վէ տինի հայաթըմըր տահա միւքէմէլ պիր թարգտա եաշայապիլէճէյիզ: Ե . Գ . Գ .

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՄԻԼԼԵԹԻՄԻՁ ՎԷ ՏԻՆԻՄԻՁ

Եսայինին քիթապընըն իւք այէթինտէ օ- գույօրըզ, «Յուգա իւլ Երուսաղէմ հագգընտա Ամուս օղլու Եսայինին կէօրտիւլիւ ըիւյս տըր»: Ուզուս պիր միւստէթ հիւքիւմէթ սիւր- միւշ օլան Ահադ մէլիլին վէֆաթը իւզէրինէ կի- կէնճ Եսայի մէյուս պիր գալ պիլէ հէյքէլէ կի- տիպ օրատա միլլէթի վէ շէհրի հագգընտա տիւշիւնիւր իքէն քէնտինէ իւսամ կէլտի: Վար էօյլէ հագիգաթլար քի անլէրի իւզէրիմիզ գուլմէթ պաստըղընտա տահա էյի կէօրիւր իզ: Ելըլըլարը թէֆթիւք էտէն ալիմլէր անլէրի տահա էյի անլամագ իշիւն կէճէնին գուլմէթի- նէ պէքլէրլէր: Օն տիրհէմ կիւմիւշիւնտէն պի- ըիսիւնի զայ էտէն գարը չըրաղը եագըպ սիւ- փիւրկէյի էլինէ ալընճա տիրհէմ անըն կէօ-

զինե՛ք իւրջտի: Եսայի տախի օ դարանլըզ զէ-
մանտա քէնտի միւլէթի վէ շէհրի հազգընտա
տիւշիւնիւրքէն միւլէթի շէհրի հազգընտա
րիւյալար կէօրիւ, իւհամլար ալար:

Ե՛հհուտի շաիրլէրլէ պիզիմ շաիրլէրիմի-
զին արասընտա պուլուհան շու Փարզ շայան Ը
տիզգաթ տըր: — Օնլար Ե՛հհուտա վէ Երուսա-
ղէմ հազգընտա տիւշիւնիւրյալար վէ միւլէթ վէ
շէհր հազգընտա րիւյալար կէօրիւ պի թէրէն-
նիւմլէր էտիյորլար իտի: Պիզիմքիլէր իսէ
Փէրտի ահվալլարը վէ իհթիյաճլարը հազգըն-
տա տիւշիւնիւ պօ տաիրէ իշինտէ թէրէննիւմ
էտիյորլար: Արամըղտա շէհրլէր իշին թէրէն-
նիւմ էտէնլէրիմիզ Լօզ տըր, միւլէթ իշին թէ-
րէննիւմ էտէնլէրիմիզ տէ փէք ազ տըր:

Ե՛հհուտիլէրին իւհհի քիթապընը, Մէզա-
միրի, կէօզաէն կէշիւրինիզ, վէ անը Երուսա-
ղէմ իսրաէլ, Երուսաղէմ վէ Սիօն իշին Եազըլմըշ
իւհհիլէրլէ տօլու պուլուրտունը, պիզիմ իւ-
հի քիթապլարմըզ թէֆթիշ էտինիզ վէ անը
Փէրտլէրին տինի հիսսիյաթլարըլա տօլու կէօ
րիւրսիւնիւ: Միւլի իւհհիլէրիմիզ նէ դատար
ազ տըր: Պիզ քէնտի քիլիսէմիլին իւհհիլէր
մէճմուսը իշին 6 տանէ պուլանա դատար նէ՝
դահմէթլէր շէքտիք:

Եսայի փէյղամպէր իշթէ պու միւլի մէյ-
լի նէթիճէսինտէ քէնտի միւլէթի իշին վէ շէհ-
րի իշին տիւշիւնիւ պօ, անլէր հազգընտա իւ-
համլար կէօրիւ վէ պու միւլի հիսսի կէնիշ-
լէնէրէք զօնշու միւլէթլէր իշին տէ տիւշիւն-
տիւ վէ ծնլար իշին տէ իւհհամլար ալար:

Պիզիմ ասըլմըզ իսէ Փէրտի Փէլէթիք մէք-
թէպիտէ թալիմ օլուհույորըզ: Շախսի իշէ-
րիմիլին թէրթիպի, շախսի խէլասըմըզ, շախ-
սի կիւնահլարմըզ վէ Փազիլէթլէրիմիզ իշին
տիւշիւնիւրյալար վէ պիթթապի կէօրտիւլիւմիզ
իւհհամլար տա պու տաիրէտէ օլույոր:

Շու պէօյիւք շէհրիմիզի Նիւ Եօրզըն ալըր
իսէք, անտէ նէլէր կէլիպ կէշիյօր, հիլէ վէ
սըրգաթլա վուզու պուլան դայաթ, դաթլ վէ
ճինայէթլէր, թաթլիզ իլէ խարապ օլան խա-
նէլէր: պուլար հազգընտա քիմ տիւշիւնիւ-
յօր: շէման պիւր միսալ զիքը էտէլիմ: Պու
պէօյիւք միւլէթին, պէօյիւք շէհրիննիւ դափու-
սունտա Եիզպիլիէրճէ մուհաճիլլէրին իշէրի
կիրտիլի էլիս Ալլէնտին հալինէ պազընըզ: Պու
պէօյիւք միւլէթին մէմուրլարընըն մէմլէքէթէ
իւք տէֆա կիրմէքտէ օլան էճնէպիլլէրէ տօղրու
մուամէլէսի նասը՝ միւհիպ ի հիճապ հալլար
իտի: Պու գուսուրուճուզու քիմ տիւշիւնտիւ:

Անճազ կէշէն կիւն Պէօյիւք Պրիթանիա փէք
նազիք պիւր սուրէթտէ պիզի թէվպիս էյլէտի
վէ օրասընը իսլահաթա պաշլատըզ:

Միւլի հայաթըմըղտա Սէնէյթին հալը,
Հաուս ալ Րէփրէզէնթէթիվ, րէիս ի ճիւհհուր,
պուլարըն ճիւհհիսի միւլէթին հէր պիւր Փէր-
տիննիւ նազար Ը թահթընտա օլմազ կէրէք վէ
անլէր իշին տիւշիւնիւրքէն րիւյալար կէօր-
մէք վէ իւհհամլար ալմազ լաղըմ տըր:

Քրիսթիանլըզ տար Փէրտի հայաթտան կէ
նիշ միւլի հայաթա, շէհր հայաթընա կէշմէք
լաղըմ տըր: Պազըլար քիլիսէյի մուսախէզէ է-
տիպ տէյօրլար, «Պու տիյարտա պուլուհան քի-
լիսէլէր վէ Քրիսթիանլար պու միւլէթին աի-
լազի հայաթը իշին նէ՞ Եափըյօրլար: Քրիս-
թիան էվրօփա, էվրօփա միւլէթլէրիննիւ աիւլա-
զի խէլասը իշին նէ՞ Եափըյօր: Քրիսթիանլար
ուլույօրլար, Եախօտ տար միւլէթասսըպ պիւր
թարիզ թուլմուշլար օնտա կիրտիյօրլար, պէլ-
քի տէ հէփ միւրաի տիրլէր, պիւր շէյ թազրիւր
էտիպ պաշլա պիւր շէյ Եաշայօրլար»: Պու սէ-
պէպտէն պազըլարըն էֆէհարընճա քիլիսէ վէ
Քրիսթիանլըզ արթըզ զէվալ պուլմազտա տըր
վէ տիւնեա մէտէնիլէթինտէ պիւր գուվլէթ օլ-
մազտան Փարիզ օլմազտա տըր:

Պէնճէ պու նէթիճէ տօղրու տէյիլ տիր:
Քիլիսէ վէ Քրիսթիանլըզ զէվալ պուլմազտա
տէյիլ, անճազ քիլիսէ շիմտիքի տար վէ Փէր-
տի տաիրէտէն ազատ օլան Եսայիննիւ մէսլէքի-
նէ տախիլ օլմազ կէրէք տիր: Քրիսթիանլար
քէնտի շախսի խէլասլարը վէ Փէրտի ճէննէթ-
լէրի իլէ դանաաթ էթմէլիպ, Երուսաղէմ վէ Երու-
սաղէմ իշին, միւլէթ վէ շէհրլէր իշին տիւ-
շիւնմէք վէ անլէր իշին րիւյա կէօրիւ պիւր
համ ալմազ կէրէք տիրլէր:»

Պու Եազարըլարմըզ Նիւ Եօրզըն էն պէօ-
յիւք քիլիսէլէրիննիւ պիրինտէ, Տր. Ճէֆըրսը-
նըն իրատ էթտիլի պիւր վազտան միւլէթպէս
տիր: Պիզ պու վազը տինլէր իքէն էրմէնիլէրին
շիմտիքի ահվալընը տիւշիւնմէք էտէմէտիք:
Պու կիւն պիզ տախի շու մուզլիմ զէմանլարը-
մըղտա խուսուսի րիւյալար վէ խուսուսի իւ-
համլար ալմազ կէրէլիզ: Պուլըն իշին տէ միւլ-
լի հայաթըմըզ, գաղուլթային տաիրէլէրիմիզ,
խուսուսի միւլթալէա մատտէլէրիմիզ օլմազ
կէրէք տիր քի էրմէնի միւլէթի իշին, Ամե-
րիկեան Հայուլթիւն իշին, Սօվիէթ Հայաստան
իշին, Սիւրիա էրմէնիլիլի հազգընտա րիւյա-

լար վէ իւհամլար ալմաղա մուգթէտիր օլալմ:

Էրմէնի միւլէթի իշիւն Ալլահն մէլէքիւ-
թիւնտէ թային օլունան մէվզի նէ՞ տիր, Ա-
մերիկահայաթիւնն միւլի հայաթմըզմա վա-
զիֆէսի նէ՞ տիր, Պօլշէվիքիւ կէօլկէսինտէ
հաշայան էրմէնիթաննն փէյլամը նէ օլաճազ
տըր: Մտաւորականլարմըզ պունլարը տիւ-
շիւնսիւնլէր, միւթէալլէմ կէնճլէրիմիզ պուն-
լարն իւզէրինէ լիւլալար կէօրսիւնլէր, փէյ-
լամպէրլէրիմիզ պուն պէօյիւք սիւալլար իշիւն
իւհամլար ալսընլար: Զ. Գ. Գ.

ԻՄԱՆ ՊԱՍԱՐԸ

Բուհանի պասար գաիտէսի ճիւմանի պա-
սար գաիտէսինէ փէք միւշապիհ տիր:

Կիւնէշին կէօզ գամաշտըրըճը զիյասընտան
չըզըպ տա տէրհալ գարանլըզ պիր օտայա կի-
րէճէք օլուր իսէք, իւք տէֆատա պիր շէյ կէօ-
րէմէյիզ. լաքին հաւաշ հաւաշ կէօզիւմիւզիւն
պէպէկի իրիլէշմէյէ պաշլայընճա գարանլըզ
օտատա ագտէմէ կէօրիւնմէյէն շէյլէր կէօ-
րիւնմէյէ պաշլար:

Էվվէթ, պէօյլէ տէ իման կէօզլէրիմիզին
պէպէքլէրի գարանլըզ զէմանլարտա իրիլէշմէք
վէ պէօյիւմէք գապիլիլէթինէ մալիք տիրլէր:
Յագիրլիք, եօզսուլըզ, տէրտ ու միհնէթ սա-
աթլարընտա օլ աճը դասէհլէրի թուլթան սէվ-
կիւլիւ պաշ Հէքիմիմիզին էլլէրինի Փարզ է-
տէրիզ. հագիրի միւմին գուլմէթ սաաթլարըն-
տա տալի Ֆէրահ վէ քէյֆլի օլուր. շիւն իման
պասարը փէք գուլվէթլէնմիշ օլարազ, կէօ-
րիւնմէյէն Չաթը կէօրիւր կիպի սէպաթ էտէր:
ՏԳ. Մ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Վազթըլլա պիր Հինտլի շէօյլէ տէմիշ
տիր. «Սիզ Բրիսթիյան միւլէթլէրէ պիզ տիշար-
տան սէյր էյլէտիլիմիզտէ պիզի շաշըրտան ճի-
հէթ սիզին արա սըրա եանլըզ եափմազլըզընըզ
տէյիլ, անճազ եանլըշլարըն սիպտէ ատէթ
հիւքմիւնէ կէշմիշ օլմասը տըր: Սիզին աթվա-
րընըզըն պազէն պազէն միյարա ույմամասը
տէյիլ, անճազ մուվաֆֆազիլէթ միյարընըզըն
էյրի օլմասը տըր: Հայաթընըզտա արա սըրա
տօղրու մէպտէլէրի իհմալ էթմէքիլիլիմիզ տէ-
յիլ, անճազ եանլըշ մէպտէլէրի տօղրու տէյու
իսրար էթմէնիզ տիր: Տիւնիլիզ եիւքսէք տիր,
լաքին մէտէնիլէթինիզ հասէտ, նէֆրէթ վէ
ատաւլէթին մալիուֆ պիր քեապուսը տըր, վէ
պու քեապուստան օ գատար գօրգույօրըզ քի
տիւնիլիզ տէ հազլաշմազ իսթէմէյօրուզ:

ԻԼՄԻՆ ՇԷՀԻՏԼԵՐԻ

Նիշէ ալիմլէր Ֆէննի քէշֆիյաթ իշիւն
պէօյիւք Ֆէտաքեարլըզլար կէօսթէրմիւշէր
տիր: Քէփլէր քէնտի հայաթընը սէյարէլէրին
գաիտէլէրինի քէշֆ էթմէյէ սարֆ էտիպ,
Փազը ը հալտա վէֆաթ էթմիշ տիր: Պուսար
մաքինասընը իճատ էտէն Ուաթզ պիր չօզ մէ-
յուսիլէթլէրէ թէսատըֆ էյլէմիշ տիր: Էլէք-
թրիք ազընթըսընը քէշֆ էտէն Յէրէտէյին է-
մէյիլիլի եարըմ տէհր տիւնեա թագտիր էտէմէ-
տի: Նիշէ ալիմլէր տէ քէնտի թէհարրիյաթը
նէթիճէսինտէ հայաթլարընը զայ էթմիւշէր
տիր: Բէօնթկէն չուսը տալիլէսինտէ մուհիմ
քէշֆիյաթ հալիմըշ օլան էրմէնի Տօդ. Գասապ-
եան տալի իլմին շէհիտլէրինտէն տիր: Պու
ալիմլէր տալի Հագիրգաթա աշըզ օլուպ իսալի-
զին թապիլիթտաքի մալիֆի թարիլէրինի
քէշֆ էթմէք իւզրէ իշիւն իքէն Ֆէտա ի նէֆա
էթտիլէրի իշիւն հագիրգաթըն շէհիտլէրի մա-
գամընտա պէշէրիլէթին հիւրմէթինէ լայըզ
տըրլար:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՄԻԼԼԻ ՄԷՍԷԼԷԼԵՐԻՄԻՉ ՎԷ ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Միւլէթէ կն պուհրանլը պիր զէմանտա
պուլուճուլօրըզ: Օթուզ գըրզ սէնէ էվվէ
գըթալլար իշինտէ իտի իսէք տէ, եինէ պիր
եուրտ սահիպի իտիք: Էվիմիզ, տիւքեանլըզ
վէ քիլիսէմիզ վար իտի: Պիր եէրտէ օթուգա-
պիլիլ, սանաաթ եափապիլիլ վէ իպատէթ է-
տէպիլիլ իտիք: Պէօյիւք հարպ գուհուր էյլէտի.
վէ օնտատա չօզ Ֆէլաքէթ շէքտիք: Յագաթ
սօնընտա պիր այտընլըզ կէօրմէք իւմիւտի
պիզի գուլվէթլի սազլատը վէ եաշատըզ: Պու
կիւնքի վազիլէթիմիզ իսէ պունտան քիւլիլէն
Փարզլը տըր: Սահիհ տիր քի, եէթիմլէրիմիզ
տուլլարմըզ վէ Փուգարալարմըզ վար, Փա-
գաթ պու կիւն տահա պէօյիւք պիր պուհրան
վէ թէհլիքէ գարշընտա պուլուճուլօրըզ:
Էրմէնի մէսքէն վէ եուրտընտան թարտ էտիլ
միշ օլուպ հէք շէյի զայ էթտիլէրիմիզ
պու կիւն ապաղըն տուրտուրաճազ պիր եէրէ
տէ մալիք տէյիլ տիր: Պու կիւն չու պիւշարէ
հալիլիլ իսթէյէն վէ օնա պիր եէք վէրէն տիւն-
եատա հիշ պիր միւլէթ եօզ տըր: Էն աճըլը պիլ
վազիլէթ գարշընտա պուլուճուլօրըզ: Կէօ-

րիւնիւյոր քի արթըզ էրմէնի իշիւն կէօջէպէր վէ սէրկէրտան պիր հայաթ եաշամազտան մա- տա չարէ եօզ տըր: Միլլէթին պու սէֆիլ հա- լընը Ամէրիգա վէ էվրօփատա րահաթ եաշա- յան միլլէթտաշարմըզ անլամազլարսա ղա- րիպ տէյիլ տիր: Լաքին եուրտունտան մահ- րում սէֆիլ մուհանիր եիւզ պիւնէրճէ էհալի- միլ՝ Փարզլը եէրլէրտէ պու վազիյէթին ա- ջըրլըզընը հիսս էթմէյէ պաշլամըշ տըր: Ֆէ- լաքէթտէն Ֆէլաքէթէ տիւշտիւք, վէ հարպ- տան իւմիտ պէքլէր իքէն, էվլէլէքինտէն պէտ- թէր պիր սէֆալէթ իշիւնէ տիւշտիւք: Իշթէ միլ- լէթճի հալիմիզ պուլունտան իպարէթ տիր:

Կէջմիշ էլլի սէնէնին թարիխինի եօզլայա- րազ պու վազիյէթին սէպէպլէրինի թամիզ էթ- մէք, վէ իլէրի իշիւն տահա էյի եօլլարտա եէօ- րիւմէյէ չալըշմազ ազըլըլըզ տըր: Ումուհէն պիւթիւն սէպէպի գօնշուլարմըզըն քէօթիւ- լիւլիւ վէ հէօթիւմէթլէրին մէնֆաաթիէրէսթ- լիյինտէ պուլուր վէ իշին իշինտէն չըզարըզ: Պունտա հազիգաթ վար, Փազաթ գաննըմըզա ահվալը մազիյէյի տահա տիգզաթլը պիր կէօզ իլէ եօզլամազա չօզ իհթիյաճըմըզ վար տըր: Պունու պիթարաֆ պիր Ֆիքըր վէ տօղրու պիր զիհնիյէթ իլէ եափապիլէն քիմսէլէրիմիզ օլ- սա, պիւլա չիւպէն միլլէթէ պէօյիւք պիր խըտ- մէթ էթմիշ օլուրլար: Օն տօղուզունճը ասըն թարիխինի սատէճէ վազաալարը գայտ էտէն պիրինին կէօզիւ իլէ տէյիլ, միւվէրրիւ վէ միւնթէգիտ Ֆիքըրի իլէ եօզլամազլըզա մէօհ- թաճըզ: Չիւնքի Ֆէլաքէթիմիզին՝ թարիխճէ պիւլտիյիմիզտէն տահա տէրին, տահա մուհիւմ վէ էսասլը սէպէպլէրի օլապիլիւր:

Լաքին միլլէթճէ պուլունտան պաշլա պիր չէ- յէ տահա իհթիյաճըմըզ վար տըր. վազաալա- րը պիր փօլիթիզօս կէօզիւնտէն զիյատէ՝ փէյ- ղամպէր կէօզիւ իլէ կէօրմէյէ մէօհթաճըզ: Եանի ահվալը մազիյէյի ախլազ վէ բուհանի հայաթ նօզթայը նազարընտան թէտգիզ վէ թամիզ էթմէլի իզ: Միլլէթլէրին թարիխինի՝ ասքէր վէ գուվլէի մատտիյէ նօզթայը նազա- րընտան թէֆսիւր էթմէք քեաֆի տէյիլ տիր: Թարիխ էսասէն հայաթը ախլազիյէ վէ բու- հանիյէ նօզթայը նազարընտան թահլիլ էտիւ- մէք կէրէք տիր: Միլլէթլէրին եաշամասը վէ էօմէսի ախլազի վէ բուհանի մէպտէլէրէ միւպլէնի տիր: Պու նօզթա ի նազար՝ պիլիմ միլլի թարիխիմիզէ աքս էթտիրիմէք լազըմ տըր: Թարիխիմիզի պու նուր ալթընտա եօզլա-

մալըլըզ: Կէջմիշ գըրզ էլլի սէնէլիք Ֆէլաքէթ տէվրիմիզի պու նօզթատան միւթալէա էտէր իսէք, միլլի հայաթըմըզա էն զիյատէ կէօզէ չարփար պիր նօզթա՝ սիյասի վէ ազգային մէ- սէլէլէրտէ ախլազի վէ բուհանի մէպտէլէրին գուվլէթինէ նազարէն պիլիտէ պուլունտան ի- մանսըզլըզ տըր: Ահվալիմիզի թէտգիզ էթմէք տէ օ նօզթայը նազար պիլիզէ էհէմմ կէօրիւլմէ- միշ տիր: Մէսէլա, գօմշուլարմըզ իլէ ալա- զամըզ մէսէլէսինի էլէ ալալըմ: Ումուհի սու- րէթտէ տօղրու օլմա՞զ մը էյէր տէր իսէք քի, գօմշուլարմըզը էտնա կէօրտիւք, օնլարա էտ- նա պիր նազար իլէ պազտըզ, վէ պիլիտէքի պու Ֆիքըրի վազիյէթին միլլի հայաթըմըզ թէրվիճ էթմէքտէ վէլիմ նէթիճէլէր վէրէպիլիւր իտի- յինի տիւշիւնմէտիւք: Փէք սահիհ օլապիլիւր քի գօմշուլարմըզ Ֆիքըր, թէրպիյէ վէ գապիլի- յէթ խոսուսընտա պիլիտէն փէք էտնա իտիլէր, Փազաթ տէրունիմիզտէքի պաշալարը էտնա կէօրմէք հալընըն՝ պիլիզ զիյանլը նէթիճէլէր վէրէպիլիւր իտիլիւր հիսապ էթմէտիւք: Գօմշու- լարմըզըն ըսլահը պիլիմ սաատէթիմիզ օլտը- ղընը տիւշիւնէրէք, հէր նէ գատէյր տէ մատու- նըմըզտա օլսալար օնլարը թէրֆի էթմէք, ի- ճապ էտէն հէր Ֆէտաքեարլըզը էտէրէք օնլարը եիւքսէլթմէյէ չալըշմազ Ֆիքըրի պիլիտէ պու- լունապիլիւր իքէն, օնուն եէրինէ իսթիհա բուհու վէ խօր կէօրմէք զիհնիյէթի Ֆիքըրի- միլիտէ եէր թութտու: Պու սէպէպտէն պիլիմ պէօյիւքլիւլիւլիմիզի պաշալարըն քիւշիւքլիւ- յիւնտէ արատըզ:

Եինէ պու զիհնիյէթ տօլայըսը իլէ տէյիլ՝ մի իտի քի միլլէթճէ սիյասի գուվլէթ փէշինէ տիւշտիւք վէ օնու թէէմին իշիւն հէր չարէյի իսթիմալա գօյուլըզ: Տիւշիւնտիւք քի միլլէթ ճէ սէլամէթիմիզին անախթարը էվրօփա գապի- նէլէրինտէ վէ մուհանէտաթը սիյասիյէ տէ տիր, վէ սաատէթիմիզի օրալարտա թէէմինէ չալըշ- տըզ: Ահվալը սիյասիյէմիզին իսլահը իշիւն էվրօփա իլէ ալազատա պուլունմամըզ, սիյա- սիյուն իլէ թէաթի ի էֆեհար էթմէմիզ ճաիզ պիր չէյ իտի, Փազաթ մէսաիմիզին արգասըն- տաքի զիհնիյէթ տօղրու տէյիլ իտի:

Քէզալիք էվրօփա իլէ օլան ալազամըզտա, էվրօփատա բուհանի գուվլէթլէրին մէվճու- տիյէթինէ ինանմատըզ վէ բուհանի վասիթա- լարա էլ աթմատըզ: Պու սէպէպտէն Ֆէլաքէթ- ղէտէ ահվալըմըզ տիւնեայա թագտիմ էյլէ- մէքլիւլիմիզին ուսուլը՝ էսասէն միլլի վէ փօլի-

թիզի խաթթլար իւղէրինտէ օլմուշ տըր: Բու-
հանի վէ ինսանի մէպտէլէրէ խիթապ էտէն
թէպլիղլէրիմիզ օլմամըշ տըր: Չիւնքի օնլարըն
գուվլէթինէ ինսանմատըզ: Հազիգաթ վէ սալա-
հըն գուվլէթի սիյասի միւմէսսիլէրիմիզ ին-
տինտէ՝ ումումէն սըֆըր հիւքմիւնտէ գալմըշ
տըր:

Քէզալիք պու ուօգթասան պիր տէ տախիլի
միլլի հայաթըմըզա պազալմ: Ջանն էտէրիզ
տօղրու օլուր տէր իսէք քի կէշմիշ սէնէլէրտէ
միլլէթիմիզին ախլազի վէ բուհանի հայա-
թընըն իհեա վէ իգամէսի իշիւն լաղըմ օլան
ճէհտի եամմատըզ, վէ փէք տար տալիքտէ
ճէհտ էլլէմէք իսթէյէնլէր օլտու իսէ օնլարա-
տա միլլէթճէ մուգալլէմէթ էլլէտիք: Բուհա-
նի հայաթ եէրինէ քիւշիւքլէրիմիզին, կէնճէլ-
րիմիզին վէ պէօյիւքլէրիմիզին Ֆիքրինէ տար
միլլէթճիւք վէ ղուրուր հիսսիյաթընը՝ էտէ-
պիյաթ, մէքթէպ վէ սաիր հէր վասիթա իլէ
եէրլէշտիրմէյէ չալըշտըզ: Պիր թարաֆտան
ինճիլի խրիսթիյանլըզ կիպի սաղլամ պիր հա-
րէքթին արամըզտա փէք տար պիր տաիրէտէ
միւնհասըր գալմասը՝ վէ տիկէր թարաֆտան
միլլէթճիւք շիրքէթլէրինին տաիրէ վէ նու-
ֆուզ իթիպարը իլէ Ֆէվզ էլ ատէ թէքէսսիւր
վէ էհէմմիյէթ քէսպ էթմէսի՝ սօն էլլի սէնէ-
լիք միլլի հայաթըմըզտա էն տիգզաթա չայան
պիր հատիսէ տիր: Պու հատիսէ միլլէթիմիզին
ումում թէմայիւլաթ, մէպտէ վէ իտէալարը-
նըն մուհիմ պիր իշարէթի տիր:

Բուհանի հայաթը էհէմմիյէթսիզ կէօր-
տիւք, մատտի փարլազ փրօղրամլարտան ճէլպ
օլունտուզ: Պիլմէյիզ սօն էլլի սէնէնին էտէպի-
յաթընտա միլլէթին բուհանի վէ ախլազի հա-
յաթընա խիթապ էտէն գաշ մուհիմ էսէր եա-
զըտը: Փագաթ կէնճէլէրիմիզին միլլէթճիւք
տուլլուլարընը հէյէճանա կէթիրէն, անլէրտէ
ղուրուր վէ ինթիգամ տուլլուլարընը ալէվրիզ
էտէն մուհիմ էսէրլէր, միւլէսսէր բօմանլար
վէ սաիրէ խարիճտէն վէ տախիլտէն սանքի
եազմուր կիպի եազտըրըմըշ տըր: Բուհասայը
բուհանիյէմիզ պիլէ միլլէթին հայաթը բուհա-
իյէսինին պէքճիլէրի օլմագ իւզրէ տուրուր
իքէն, Ֆիքր, վազըթ վէ գուվլէթլէրինի բու-
հանի հայաթտան պաշգա պէլքի հէր շէյէ վէր-
միշ տիրլէր: Պու հալլար պու կիւն հիճրէթ օ-
ճագլարընտա պիլէ քէմալ ը շիտտէթլէ հիւքմ
սիւրմէքտէ տիր: Եկեղեցազան բարեկարգու-
թիւն հազգընտա եաղար չըզարըզ, բուհանի իհ-

թիյաճըմըզ հազգընտա պիր սէօզ պիլէ սէօյ-
լէմէյիզ: Բուհանի վէ ախլազի հայաթը տիւ-
շիւնէն արամըզտա եօզ կիպի տիր: Պէօյիւք
մէճլիսլէրիմիզի վէ միւշալէրէլէրիմիզի պիլէ
տուասըզ պաշլար վէ տուասըզ պիթիրիլիզ:
Ալլահ պիղիմ իշիւն հայաթըն մուհիմ մէսէլէ-
լէրինտէ «սալըլը» պիր գուվլէթ օլմագտան
սանքի տուր օլմուշ տըր:

Միլլէթճէ նէյէ՞ մէօհթաճըզ: Միլլէթճէ
հէր շէյտէն ղիյատէ եէնի պիր ղիհնիյէթէ, եէ-
նի պիր Ֆիքրի թէվէճճիւհէ (mental attitude)
եէնի պիր պասարա մէօհթաճըզ: Ահվալ վէ վա-
զաալարա նազարէն պիւթիւն նօթայը նազարը-
մըզ տէյիշիլմէք կէրէք տիր: Գօմշուլարըմըզ,
պիրի պիրիմիզէ վէ տիւնեայա նազարէն եէնի
պիր կէօրիւշ, եէնի պիր պասար պիղտէ մէյտա-
նա կէլմէլի տիր: Մէսլէքիմիզի թէպտիլ էթմէ-
լիյիզ: Եէնի պիր գալմ օլմալըլըզ: Պու իսէ է-
սասէն բուհանի պիր թէպէտտիւլ տէմէք տիր:
Իշթէ էն մուհիմ իհթիյաճըմըզ պունա տըր:
Լաքին եաղըզ քի արամըզտա բուհանի շէյէթի
թամմ տէրինլիյի, վէ միլլի հայաթըմըզ ա-
լազասը նօգթայը նազարընտան կէօրէն վէ
թէպլիզ էտէն օլմամըշ տըր: Բուհանի շէյէթին
պահսը՝ եա սաթհի եա տա մուվաղէնէսիզ օշ-
մուշ, վէ պիննէթիճէ միլլէթին հայաթընա
թէէսիր էտէմէմիշ տիր: Փէյլաճպէրլէրէ, եա-
նի բուհանի շէյէթի՝ թամմ տէրինլիյի իլէ
կէօրէն վէ ահվալը ճարիյէյէ ալազասընը թա-
միզ էտէպիլէն քիմսէլէրէ միւհթաճըզ: Թարիխ
ի միլլիմիզտէ մէլիքլէրիմիզ օլմուշ, քեահին-
լէրիմիզ տէ օլմուշ տըր, Ֆագաթ պէօյիւք
փէյլաճպէրլէրիմիզ օլմամըշ: 18ինճի ասըն
պէօյիւք բուհանի ինթիպահը՝ ինկիլթէրալը
Ֆրանսատաքի գանը ինգիլապ աֆէթիւնէն
գուրթարտը: Ուէսլի ինկիլիզ թարիխինէ եէնի
պիր ճիհէթ վէրտի: Պէօյիւք Սամարիա երգըլ-
տը, քիւշիւք Յուզա եաշատը: Փարգ՝ Եսայի,
Երեմիա, վէ Եզեկիլտէ իտի: Պիզ պու կիպի
տէլիլլէրէ մէօհթաճըզ: Էհալիմիզ սատէ Ֆի-
քրիլ տիր: Բուհանի ույանըզըզա հազըր տըր:
Ույանալմ վէ թարիխիմիզ եէնի պիր ճիհէթ
ալաճագ տըր:

Լաքին բուհանի շէյէթը ղայէթ ղարիպ տիր
լէր: Բուհանի շէյէթի միլլի սաիդէլէրէ արար-
ապ, պիղտէն գաշարլար: Բուհանի շէյէթի
ճանտան պիր իհթիյաճ հիսս էտէրէք արամա-
լըլըզ: «Էվլէլա Մէլէքիւթ Ուլլահը արայընըզ,
վէ պունլարըն հէփսի սիզէ իլալէ օլունաճագ

տըր»։ Շիմտիյէ գատար պէլքի պունուռն աքսի-
սինի եափտըդ։ Աճէպա պիր տէ պունուռ սընա-
սապ օլմա՞ղ մը։ Քեաշկի հէր սիյասի մազսէտ-
աէն պէրի՝ բուհանի պիր հէյէճան պիզի իս-
թիւա էթսէ իտի։ Պունուռ արզու էթմէք, պու-
նա վազֆը նէֆա էթմէք, պունըն իչիւն տուա
էթմէք, պու միլլէթէ էն պէօյիւք խըտմէթ օ-
լաճադ։ Հագիգի միլլէթփէրվէրլիք իշթէ պու-
տըր։ «Ազգասիրութիւն»ը պու մանատա անլա-
մալըլըդ։ Իհթիյաճըմը պունա տըր։

«ԹՂԹԱԿԻՑ»

ԻՍՐԱՖ Ը ԹԱՊԻԻ

Իսրաֆ տէմէքլէ պիր մէրամա էրմէք իչիւն
լիւզումընտան զիյատէ մատտէ, էմէք եախօտ
գուվվէթ սարֆ էթմէք անլարըդ։ Պէն ի պէշէ-
րին պու ճիհէթտէ էթտիյի պիհիսապ եանլը-
լարտան պահա էթմէյիպ, թապիաթտա կէօր-
տիւլիւմիւլ միսալլարը թէֆթիշ էտէլիմ։

Շէմս՝ տիւնեանըն սէպէպ ի հայաթը տըր
տէսէք եանըմալըդ։ Տիւնեամըդ գատիմտէն
կիւնէշ կիպի սըճադ, կազի պիր ճիսմ իտի։ մի-
լիօնլարճա սէնէլէր միւրուրընտա թէտրիճէն
սօղույարադ, էննիհայէ սուլպի, եանի գաթը-
լաշմըշ, փէքիշմիշ պիր հալ քէսպ էյլէտի։ լա-
քին հալա գըզըն տէմիր կիպի օլուպ՝ իւզէ-
րինտէ հայաթ պուլունամադ իտի։ Ձէմինի
գաթը պուլուլթ փէրտէլէրի գափլամըշ վէ հա-
վալը համիդ ի Փահմի, (Քարպօն տալօֆալլաթ
C02) կազը տօլտուրմուշ իտի։ Հավա սէրին-
լէշտիքճէ պուլուլթլար էքսիլտի, կիւնէշ կէօ-
րինէպիլտի, վէ կիւնէշին կէրէք հէրարէթի,
կէրէք քիմեափի թէէսիրի նէպաթաթըն եաշա-
մասընը միւմքին գըլտը։ Պիր միւտտէթ սօնրա
նէպաթաթ վէ հայվանաթ ճիւնլէրի, էտնատան
պաշալըպ ալալըդա տօղրու տէրէճէլէրլէ մէյ-
տանա կէլիպ՝ տէնիզլէրի վէ գարալարը տօլ-
տուրմայա վէ թէգեին էթմէյէ պաշալտըլար։

Լաքին նէ՝ գատար իսրաֆ։ Ուզուռն տէհր-
լէրճէ ճէսիմ աղաճլարտան իպարէթ օրմանլար
փէյտա օլուպ, սօնրա պաթազլըզլարտա զարդ
օլտուլար։ Իւզէրլէրինի թօփրադ էօրթտիւ։
Եէնի օրմանլար անլէրին Եէրինէ կէշտի։ Էսէր-
լէրինտէն անլաշըլտըլընա կէօրէ պազը Եէր-
լէրտէ պու հալ 70-80 տէֆա թէքէրրիւր էյլէ-
տի։ Թէլէֆ մի օլտուլար։ խալըր։ օրման թէ-

լէֆ օլտու, լաքին անըն քէրասթէսի մատէն
քէօմիւրիւնէ թէհալվիւլ էյլէտի։ հայվանլար
թէլէֆ օլտու, լաքին անլէրին մատտէսի պազը
նէպաթի մատտէլէր իլէ պէրապէր կազ եազընը
թէշքիլ էթտի։ Միլիօնլարճա սէնէլէր էվվէլ
իսրաֆ օլան նէպաթաթ վէ հայվանաթ պու
կիւն տիւնեանըն միլիօնլարճա լօգօմօթիվլէրի-
նի, վափօրլարընը, պուխար մաքինալարընը
վէ օթօմօպիլլէրինի իշլէթմէքտէ տիր։

Ձէմինին մէնպա ը հայաթը կիւնէշ տիր
տէտիք։ Կիւնէշ օլմազսա՝ հէրարէթ օլմազ.
հէրարէթ օլմազսա՝ պուխար օլմազ. պուխար-
սըլ՝ պուլուլթ օլմազ. պուլուլթսուլ՝ եաղմուր
վէ գար օլմազ։ Քէզա, հէրարէթ օլմազսա՝
րիւզկեար օլմազ. րիւզկեար օլմազսա՝ պու-
լուլթլար տէնիզին իւզէրինտէ գալըր, գարալա
կէլիպ եաղմուր վէրէմէշլէր։ Եաղմուր եաղ-
մազսա՝ նէպաթաթ պիթիպ եաշալամադ։ Քէ-
զա, եաղմուր վէ գար օլմատըլճա՝ սու փու-
նարլարը, չալլար վէ ըրմազլար գապիլ օլմազ։
Ըրմազլար իսէ պաղշէլէրի վէ թարլալարը սը-
վարտըպտան մատա՝ ազընթըլարընը գուվվէ-
թիլլէ պինլէրճէ կէմիլէր նազլ էտէրլէր, պին-
լէրճէ չարզլար չէվիլիպ՝ տէյիւրմէնլէր վէ
Փապրիգալար իշլէտիլլէր, վէ սու գուվվէթի-
նի էլէքթրիքէ թահվիլ էթմէքլէ՝ չէհրլէրին
թէնվիլլինէ վէ պիհիսապ ախէր իշլէրէ խըտ-
մէթ էտէրլըր։

Գատիմտէ Մըսըրլըլար, Եունանլար վէ Ի-
րան էհալիսի իլէ պէրապէր պիզիմ աթալարը-
մըդ վէ էվրօփա միլլէթլէրինին չօղլարը Շէմսին
տիւնեայա, վէ խուսուսա հայաթա իֆա էթտի-
յի ազիմ խըտմէթի էյի անլամըշ օլարադ, անը
իլահ ատտ էթմիշլէր իտի։ Ֆիլվապի հազիգի
Ալլահը թանըմայանլար իչիւն՝ օյմա եախօտ
տէօքմէ պուլլարա սէճտէ էթմէքտէն իսէ՝
չէմսիէրէսթիլլէ թապի օլմազ տահա գիյատէ
քեար ը ազիլ պիր իպատէթ տիր։

Շէմսին պիր սէնէ գարֆընտա տիւնեամը-
գա պախշ էյլէտիյի հէրարէթին մըզտարը՝
պիւթիւն քիւրէ ի արզը 48½ ալազ գալընլըդ-
տա գափլայան պիր պուզ թապազասընը էրիթ-
մէյէ քեաֆի աիր։ Պու խըտմէթի մատէն քէօ-
միւրիւ իլէ կէօրմէք իճապ էթսէ, — պիր թօն
մատէն քէօմիւրիւ 220 փաուռտ պուզ էրիթմէք
չարթըլլէ, պէհէրի 20 թօն քէօմիւր թաշըյան
341,666 միլիօն տէֆա միլիօն վալօն լազըմ կէ-
լիւր, քի պիւթիւն տիւնեանըն էհալիսինին—
պէօյիւք քիւշիւք, — պէհէր նուֆուսուռնա թազ-

րիպէն 214 միլիօն թօն տիւշէր: Արթըզ մէսա-
րիֆինի տէ սիզ հիսապ էտինիզ:

Պու իսէ տահա պիզիմ տիւնեայա հիսսէ
տիւշէն հէրարէթին մըգտարը տըր: Տիւնեա
չէմստէն թագրիպէն 93 միլիօն միլ ուզազ տըր:
Կիւնէշին հէրարէթի հէր ճիհէթէ նէշը օլուն-
մազտա տըր. չու հալտէ տիւնեամըզ 93 միլիօն
միլ նըսֆ գութրու օլան պիւր քիւրէնին իւզէ-
րինտէ 8000 միլ գութրու օլան պիւր տաիւրէնին
սաթհը գատար եէր թութմագտա տըր. եանի
մէզքիւր քիւրէնին անճազ 2'168 միլիօնտա
պիւրի: Ախէր սէօզ իլէ, շէմսին նէշը էթտիյի
հէրարէթին 2168 միլիօնտա պիւրի տիւնեայա
եէթիշիյօր: Ամէրիպատա միլիօնլար չօզ իշիթ-
տիյիմիզտէն պէշքի կէօզիւմիւզէ քիւշիւք կէօ-
րիւնիւր: Էսքի վաթանտա գուլլանտըղմըզ
պուղտայ էօլշիւսիւ իլէ 3½ շինիք պուղտայտա
թագրիպէն պիւր միլիօն պուղտայ տանէսի վար
տըր: 6 վալիօն պուղտայ ալ, հէր վալիօնտա 20
թօն օլարազ պուլնտան պիւր պուղտայ տանէսի,
կիւնէշին հէրարէթին տիւնեայա տիւշէն
նիսպէթինտէ տիւր:

Լաքին տահասը վար:—Սէմատա կէօրտիւ-
յիւմիւզ եըլտըղլար,— կիւնէշին էթրաֆընտա
պիզիմ տիւնեա կիպի տէվըր էտէն սէյյարէլէր-
տէն մատասը,— պիւրէր կիւնէշ տիւրլէր, վէ
պաղըլարընըն նէշը էթտիյի զիյա վէ հէրարէթ
պիզիմ կիւնէշինքինին պէշ օն պին տէֆասը
տըր: Տուրպին իլէ թէֆրիք օլունապիլէն եըլ-
տըղլարըն տտէտի 1200 միլիօն գատար թախ-
մին օլունույօր: Պուլնուլ իլէ տէ հիսապ հէնուզ
խիթամ պուլմատը: Ղայէթ ուզազտա, սալթ
պիւր պուլուլթ եախօտ տիւման կիպի կէօրիւնէն
եիւզլէրճէ զիյա մէնպալարը վար տըր. ֆօթօկ-
րաֆ ճամը անլէրին զիյասընա պիւր գաշ սաաթ
մազհար օլտուգտա՝ օլ պուլուլթլարըն պիզիմ
սէմա կիպի պիւրէր վասի սէմավաթ իտիքլէրի
անլաշըլըյօր: Ազլա, ֆիքրէ սըղմազ պիւր վիւ-
սաթ, հիսապը նազապիլ նուր վէ հէրարէթ
մէնպալարը: Պուլնլարըն ճիւմլէսի սալթ պիզիմ
սէմամըղը թէգեիւն իշիւն մի... օլ գատար
մաղրուրլանմայալըմ: Ալէմէ նիսպէթէն պիզիմ
տիւնեամըզ հազիզաթէն անճազ «Թէրազընըն
կէօզիւնտէքի թօզ կիպի տիւր»: (Եսայի 40.15.)
Հէր ալըն իպթիտասընտա կազ վէ էլէքթրիք
վէ քէօմիւր հիսապը պիզի թէլաշա տիւշիւրիւր
իքէն՝ ալէմ ու ճիհանտա պու գատար իսրաֆ
նէ՝ տէմէք օլուն:

Տաիւրէմիզի պիւրազ թահտիտ էտիպ, տիւն-

եատա թապիւր սուրէթտէ վուգու պուլան իս-
րաֆա պազալըմ:

Շիմտիյէ գատար թապիւր գուվվէթլէրին
վէ նէնէլէրին հիշ պիւրինի թամ գըյմէթիյլէ
իսթիմալ էտէմէյօրըզ: Գիթապ հիսապը, եանի
նազարի հիսապլար, հիշ պիւր տէֆա ամէլիտէ
թաթալիզ օլունամայօր: Սու ազընթըսընը
չարիւլար վասիթասըլլէ իշէ գօշույօրըզ. լաքին
հիսապճա ալընաճազ գուվվէթին 100տէ 50սի,
փէք էյի օլսա՝ 75ի էլտէ էտիլիյօր: Իսլիմ մա-
քինալարը պուլսարըն 100տէ 80ինի գուվվէթէ
թահվիլ էտիյօրլար: Մատէն քէօմիւրիւնիւ
եազտըլըմըզտա՝ անտէ մահֆուզ պուլունան
գապիլիյէթին 100տէ անճազ 10ունու գազանա-
պիլիյօրըզ: Պուլնլարըն ճիւմլէսինտէ քէսպ օ-
լունան գուվվէթին թէքրար պիւր գըսմը հէրա-
րէթ հալինտէ հալալա գաշըյօր. պիւր գըսմը
մաքինալը գըզտըրըյօր. պիւր գըսմը տա մաքի-
նանըն ֆարգլը նօզթալարընըն եէքտիկէրինէ
սիւրիւնմէսիլլէ գալ օլույօր:

Մուլմ եախօտ կազ լամպասը գուլլանտը-
ղմըզտա պիւր ճիսմ եազմազալը ըշըզ վէրիւլ-
յօր. էլէքթրիք լամպասընտա իսէ պիւր ճիսմին
շէտիտ գըզմասըլլէ նուր հասըլ օլույօր: Ճիւմ-
լէսինտէ տէ սարֆ օլունան մատտէնին եախօտ
գուվվէթին անճազ 100տէ 5ի նուրա թահվիլ
օլունուլ՝ միւթէպազիսի հէրարէթ հալինտէ
լիւզըմսուզ իսրաֆ տըր: Պու իսէ, Մր. Հաֆ
տէյնին տէտիյի կիպի, պիւր քէպապ շէվիւրմէք
իշիւն պիւր էվ եազմալա պէնդէր:

Պուլնլարա նիսպէթէն եինէ ինսան վիւճու-
տու էն միւքէմմէլ մաքինա տըր. զիւրա իշէր
իքէն սարֆ էթտիյիմիւզ հէրարէթին 100տէ 23
իւնիւ իշէ թահվիլ էտէպիլիյօրըզ:

Ուզվի ալէմտէ— նէպաթաթ վէ հալվա-
նաթտա— տախի իսրաֆ փէք չօզ տըր:

Հէր հանիւր նէվ մէյվէնին եախօտ թօխու-
մուն հասըլ օլմասը իշիւն այնի ճինստէն օլան
պիւր չիշէքտէն տիկէրինէ քալի (փօլըն) տէնի-
լէն, էքսէրիա սարը րէնիկտէ, թօզ կիպի ուֆա-
ճըզ ճիւմլէրին նազլ օլունմասը իճապ էտէր:
Պաղը ճինսլէրտէ նազլիյէ վասիթասը պէօճէկ
նէվլէրի տիւր. միսիւր տարուսու կիպի, պաղը-
լարընտա իսէ պու խըտմէթի լիւզիւեար կէօ-
րիւր: Միսիւր տարուսուսու հուսուլա կէթրի-
մէք իշիւն հալալա սաշըլան թալիլէրտէն 7000
տէ անճազ պիւրի պիւր տանէյէ ուղարար: Պահար
մէվսիմինտէ պիւր չամ օրմանընտան կէշտի-
յինտէ հէր թարաֆ քիւքիւրտէ պէնդէր պիւր

ՅՈՒՐՍԱԹ ԳԱՓՈՒԼԱՐԸ

ԵԱԽՕՏ

ՅՈՒՐՍԱԹՏԱՆ ԻՍԹԻՖԱՏԷ

Թող իլէ պօյանմը կէօրիւնիւր,— չամ գօզալազարընը եէթիշտիրմէք իշիւն սաշըլան միլիօնլարճա Թալի տանէլէրի տիր: Պիր խաշխաշ ֆիտանը 100,000 դատար Թօխում տանէսի մէյտանա կէթիրիւր. քէզա տէվէ տիքէնի տախի օլ մըզտար Թօխում հասըլ էտէպիլիւր: Պու Թօխումլար Թէլէֆ օյմայարազ պիրէր ֆիտան օլսալար, պէշ սէնէ դարֆընտա պիւթիւն դարալարը խաշխաշ եախօտ տէվէ տիքէնի գափլամը օլուր, շէօյլէքի պաշգա պիր օթ պիթէմէզ:

Պիր սթրիտիյա (Օյսթըր) սէնէտէ 16 միլիօն երմուրթա երմուրթլայա պիլիյօր. պոււնլար իւշ սէնէ դարֆընտա պիւլուղա էրիյօրլար. եարըսը տիշի, եարըսը էքքէք ֆարզ օլունարազ, տէվամ իւզրէ գիւրիյէթ հասըլ էտէպիլիւր սէքիզ սէնէ սօնրա, եանի պէշ գիւրիյէթին գապուզլարը պու տիւնեանըն 8 տէֆա ազըրլըղընտա օլաճազ խտի:

Պիր երլան պալըղը սէնէտէ օն միլիօն երմուրթա հասըլ էտէր. պու տախի իւշ սէնէտէ պիւլուղա էրէր, 9 սէնէ սօնրա, եանի իւշիւնճիւ գիւրիյէթտէ, հէփսի սաղ գալմը օլսա՝ պիւթիւն տէնիզլէր իւսթ իւսթիւնէ 60 սըրա երլան պալըղը իլէ գափլանմը օլաճազ խտի:

Պոււնլարըն ճիւմլէսինտէ Թապիաթըն միւսրիֆիլիյինի կէօրիւյօրըզ: Հազիգաթ ը հալտէ իսէ իսրաֆ եօզ տըր. անճազ Թէպտիլ ի մէվզի վուզու պուլույօր: Պիւթիւն ալէմին իրատ մէսարիֆ տէֆթէրի տախի միւվազէնէտէ տիր: Պիր գուվվէթ պաշգա պիր գուվվէթէ Թէպտիլ օլույօր. պիր մատտէ պաշգա պիր մատտէ գալըպընա տէօքիւլիւյօր. պիր չիչէք չիւրիւյօր, պաշգասը եաշայօր. պիր հայվան էօլիւյօր, պաշգասընա եէմ օլույօր. պէօյլէ օլա կէլմիշ, պէօյլէ տէվամ էտէճէք տիր:

Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Տիւնեա խօտպին գուվվէթ արգուսըլլա նէրիսօշ օլմուշ տըր: Տիկէրլէրին հուզուզու քեամիլէն իհմալ էտիլիյօր:

Հէր պիր Գրիսթիյան քէնտի հայաթընը «Հէփ ատէմլէր գարտաշլար տըր» տէյու իլան էքմէյէ տէյիլ, անճազ պու հազիգաթա ինանըյօր կիպի եաշամաղա վազֆ ու Թախսիս էթմէլի տիր:

Պոււնտան ագտէմ պիր միւնասէպէթլէ Բահնիւմա վասըթասըլլա ֆուրսաթ գափուլարընտան ճապա կէճէ մէքթէպլէրինի զիքը էթմիշ իտիք: Մ. Ամէրիգատա եաշայան վաթանտաշլարմըղըն սուհուլէթլէ իսթիֆատէ էտէպիլիւնէքլէրի ֆուրսաթլարտան, եախօտ տէյէլիմ սուհուլէթլէ կիրէպիլիւնէքլէրի ֆուրսաթ գափուլարընտան պիրի տէ քիլիսէլէր տիր: Տիյանէթ վէ սիյրէթ Թարիզլէրինտէ Թէրազգի իշիւն իշթէ միւպարէք պիր ֆուրսաթ: Պէօյլէ պիր ֆուրսաթ պիզէ վէրիւմիշ իքէն, անտէն իսթիֆատէ էտէնլէրիմիզ՝ էթմէյէնլէրիմիզտէն փէք աղ տըր: Կէրէք՝ Հայլարա կէրէքսէ Ամէրիգալըլարա մախսուս քիլիսէլէրին իպատէթ, շէրաքէթ վէ իւնսիյէթլէրինտէն վէ պէլիզ վաթիզլէրին վաղլարընտան մէնֆաաթլանանլար՝ էօյլէսի պէրէքթէթլէրտէն քէնտիլէրինի մահրում էտէնլէրին օնտա պիրի պիլէ տէյիլ տիրլէր:

Պիր քիլիսէ իլէ ալազատա պուլընմազտան հուսուլէ կէլէճէք մանէվի վէ լուսի պէրէքթէթլէր գաթէն ամմէյէ մալիւմ տիր: Պոււնուլա պէրապէր պիր ֆէրտտէ քիլիսէ Թէէսիրի Թահթընտա մէյտանա կէլէճէք ազլի վէ իւնսի մէնֆաաթլարը տա գօլայճա խալալ էտէպիլիւրիզ: «Շախշի եթիկիթ եարանընտան պէլլի տիր:» Եա Հայ եա Ամէրիգալը քիլիսէսի խըտմէթլէրինտէ պուլընմազը ատէթ էտինմիշ օլան պիր քիմսէ՝ պիր գաշ սէնէ օլ իպատէթլէրէ տէվամ էտէրսէ անըն էօմրիւնտէ մութլազա խալըլը պիր Թէպէտտիւլ կէօրիւլէճէք տիր: Սահիհ, քիլիսէյէ հէր կիտէն սուրը տէյիլ տիր: Եինէ տէ շուրասը ինքեար օլոււնմազ քի, պիր քիլիսէ էֆրատըլլա իւնսիյէթ էտէն վէ անլէրէ պէրապէր Ալլահա իպատէթ էտէն պիր քէս՝ տիրայէթ, ֆիրասէթ վէ րուհանիյէթտէ Թէրազգի էտէճէք տիր: Քեաշքի վաթանտաշլարմըղ պու խուսուսը էյիճէ տիւշիւնիւպ անըն քէնտի սաատէթլէրինէ օլան հայաթի ալազասընը Թազտիր էտէպիլէ իտիլէր:

Պիր քիլիսէյէ տէվամ էթմէքտէն մէյտանէ կէլէճէք օլան պէօյիւք պէրէքթէթլէրի զիքը էտէր իքէն, Գրիսթիյան Կէնճլէր Շիրքէթլէրիյլէ տէ ալազա փէյտա էթմէքլիյի վէ անլէրտէն

մէնֆաթականագլուղը ունութեամբ յալըմ: Պու շիրքէթլը Մ. Ամէրիգատաքի Հայլարըմըդ ի- չիւն պէօյիւք պիր պէրէքէթ գափուլարը տըր- լար: Սէնէտէ սալթ պիր գաչ տալէր՝ անլէրին գափուլարընը հէր Հայ Ֆէրտէ աչար: Սալթ էրքէքլէր իչիւն տէյիլ, գատընլար իչիւն տէ պու սահիհ տիր: Զիրա անլէր իչիւն տէ խու- սուսի Քրիսթիյան շիրքէթլէրի վար:

Պու խոսուտատա տա վաթանտաշլարըմըզըն իհմալ պուլընտըզլարընը չօզլարճա տէֆա կէօրմիւշիւզ: Քրիսթիյան կէնճլէր շիրքէթի պինալարընտա Y. M. C. A. վէ Y. W. C. A.) հաֆթա արալարընտա մուսիգի ճէ- միյէթլէր, խօշ իւնսիյէթ վէ իւլֆէթ պիրիքին- թիլէրի վէ իւմի մատտէլէր իւղէրինէ խիթապ- լար վէրիւտիյի կիպի, Կիրակի էօյլէ սօնլարը տա աիւրադի մէպհէսլէր իւղէրինէ միւզթէտիր զէվաթ վէ միւթէխասսիսլէր թարաֆընտան վազլար վէ նութզլար վէրիւրի: Նիսպէթէն փէք ճիւղի պիր մէսարիֆ իլէ պուլլար հէր կէնճ (գիւթիւր վէ իւնաս) իչիւն աչըզ տըր: Քեաշքի պու սաթըրլարը օգուլանլարտա՝ Քը- րիսթիյան կէնճլէր շիրքէթլէրինին թագաթիմ էթտիքլէրի պէրէքէթլէրի կէօնէնմէք պապըն- տա պիր արդու եա իշթիյազ հուսուլէ կէլէ ի- տի:

Վէ եինէ, օն պէշ պին եա զիյատէ էհալիսի պուլուլնան հէր մահալտէ պիր եա զիյատէ շիր- քէթ եա քիլիսէլէր իտարէսի թահթընտա Սքար Գօրա տէնիլէն խիթապ ճէմիյէթլէրի ազտ օլը- նըր: Պուլլար ումուլմէն հէր սէնէ 6-7 ալ տէ- վամ էտէրլէր վէ փէք ճիւղի պիր մէսարիֆ իլէ անլէրտէն իսթիֆատէ էտիլէպիլիւր: Պէօյլէսի շէյլէրէ մէրազլը օլան պիր քէս՝ եա ճիւղի պիր տուխուլիյէ վէրէրէք, եա տա խիթապ նիհա- յէթինտէ կէզտիլիլէն թապազլարա 10-15 սէնթ աթարազ անլէրէ հիսսէտար վէ անլէրտէն ֆա- իտէմէնտ օլապիլիւր: Մուսիգի, թարիխի, ճօղ- րաֆի, ֆէննի, սըհհի վէ սէյյահի մատտէլէր՝ պու ճէմիյէթլէրտէ մէմլէքէթին մարուֆ միւ- թէխասսիսլէրի թարաֆընտան պահս օլընըր: Իքի իւշ սէնէ պէհէր հաֆթա պիր ազլամ պու ճէմիյէթլէրտէ պուլընտան պիր քէսին մալիւ- մաթ տարիքսի նէ գատար կէնիչլէնէճէյինի խոյալ էթմէք կիւճ տէյիլ: Պուլլար տա մէն- ֆաթա գափուլարը տըր: Աճէպ Հայ վաթան- տաշլարըմըզտան եիւզտէ գա՞չը անլէրտէն կի- րիպ, օլ գափուլարըն մութթասըլ պուլընտըզ-

լարը սալօնլարտա ֆիքրլէրինին թէնէվիւրիւ- նէ սայ էտէյօրլար:

Ամէրիգատաքի Հայլարըն դըսմ ը ազամը պէօյիւճէք շէհրլէրտէ (Նիւ Եօրք, Ֆիլատէլ- Ֆիա, Տիթրօյթ, Շիգալօ, Պօսթըն, Սան Ֆը- րանսիսգօ, Սէյնթ Լուիս, Ուսթըր, Թրօյ, Ալ- պընի, Ուօշինկթըն, Տէնվըր, Փօրթլէնտ, Ֆը- րէզնօ, Լօս Անկէլէս, վէ սաիրէ) եաշատըզլա- րընտան՝ անլէր հէր սէնէ օփէրա մէվսիմինտէ օլ շէհրլէրէ կէլէն թէրէնիւմ վէ մուսիգա ու- թատլարընը մէհարէթլէրինտէն տէ իսթիֆա- տէ էտէպիլիւրլէր: Էօյլէսի պէօյիւք քիմսէլէրին սէտա վէ չալըլարընը տինլէմէք վէ օ ուլուրա պէհէր սէնէ պէշ օն տալէր սարֆ էթմէք՝ վա- թանտաշլարըմըզա նէ՝ պէօյիւք պիր պէրէքէթ օլաճադ տըր: Կալլի Գուրէի, Փատարէվսի, Մէքգօրմիք, Հէրի Լօտըր, Սուգա, Միչքա էլ- ման, Շուման Հայք, Քրայսլըր, Նիէրակէհա- զի, Ետօխա Հայֆէճ, Ֆէրրար վէ զէյրիհուճ կիպի մուղաննի վէ մուսիգարլարը աճէպ վա- թանտաշլարըմըզտան գա՞չը տինլէմիշ: Եաշա- տըզլարը շէհրլէրտէ էօնլէրինտէ հէր սէնէ ա- չըլան պէօյլէսի ֆուրսաթ գափուլարընտան գա՞չլարը կիրմիշ: Պու գափուլարտան կիրմէք իչիւն պիր ֆէրտին սէրվէթ սահիպի օլմասընա լուզում եօք: Էյի վէ միւֆիտ շէյլէր՝ միւֆիտ վէ մուզիլլը շէյլէրտէն չօզ ուճուզ տըրլար, վէ անլէրէ տօղրու մէզազ սահիպի օլանլար՝ վա- րիյէթլէրի զայէթ մահտուտ պիլէ օլսա, պիր Էօլընը պուլուպ անլէրտէն՝ միւսթէֆիտ օլա- պիլիւրլէր, չու ֆարգ իլէ քի պաշալարըն գա՞- վէ գաղինօ քէօշէլէրինտէ պիլալտօ, իսգամ- պիլ, տամա վէ թալլու իչիւն վէ պալօ սալօ- լարընտա լազի իչիւն թէլէֆ էտէճէքլէրի մէպ- լազլարը, հաթթա օ մէպլալարտան չօզ աշա- ղը տալլէրլէրի՝ անլէր պէօյլէսի կիւզէլ շէյլէրէ հասր էտէրլէր: Պէօյլէսի սարֆիյաթ՝ թէլէֆի- յաթ տէյիլ իլլա թահսիլաթ տըր:

Պու սաթըրլարը կէօզտէն կէշիրէն պազը վաթանտաշլարըմըզ պէլքի, «Ա՛ տօսթում, պիղ հէր պօյալը պօյատըզ տա ֆըսթըզի եէշի՛ մի գալտը» սէօզլէրիլէ իսթարաթըմըզ թէ- լազի էտէճէքլէր: «Պիղ պին պիր իհթիյաճը- մըզը իքմալ էթտի՞ք մի քի, օ տէտիյին շէյլէ- հազընտա տիւշիւնէլիւմ: Սըրա օնլարա կէլէ- նէտէք վազըթ ազլամ օլուր:» Պուլլարա ճէ- վապէն տէրիմ քի, վիւճիւտիւմիւզիւն իհթի- յաճաթընը տօլտուրմազա չալըլըր իքէն, ֆիք- րիմիպի, լուհըմըզը վէ էօմրիւմիւզիւն իւնսի

վէ ախարի, ալէլուսուս տինի գըսմարընը ունութմազ, եա տա օնարը երնդ իւսթիւ պը-
րազմազ քարը Ե ագի՞լ մի տիր: Ինսան եալը-
նըզ էքմէք իլէ եաչամազ: Վիւծիւտիւմիւզին
սըհէթինի թագտիր էթտիյիւղ կիպի, ագլ
վէ րուհմըզըն տա նէչլ ու նէմասը, պէօյիւ-
մէլէրի վէ կէնիչլէնմէլէրի իչիւն տէ էլիւղ-
տէն կէլէնի էթմէք մուգատտէս վագիֆէմիւղ
տիր: Համտ Ալլահա, օ վագիֆէմիւղին գուվվէ-
տէն ֆիլիլէ կէլմէսի իչիւն եաչատըզըմըզ մէմ-
լէքէթ փէք միւսախտ տիր: Պուրատա ֆուրսաթ
գափուլարը չօզ տըր: Հէր քէս անլէրտէն իչէ-
րի կիրմէյէ տալվէթ օլընմըզ օլուսլ, իւծրէթ ի
տուխուլիյէ եա մէծանէն, եա տա հէր քէսին
վէ հէր քէսէնին գապիլիյէթինէ մութապըզ վէ
մուվաֆըզ աըր: Եէրլի Ամէրիգալըլարտան վէ
էնէպիլէրտէն չօզլարընըն օ ճէլիլ ֆուրսաթ-
լարտան իսթիֆատէ էթտիլէրինի պիլիլիւղ:
Քեա՛ջըի Ամէրիգալը Հայարըմըզտան չօզլար
տա անլէրէ իսթիսալ էտէ իտիլէր:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՂԱԶԵԹԱԼԱՐՏԱՆ

Կոչնակ. — Միւլէլիֆ հանդէսլէրտէ ինթի-
գամ վէ նէգաքէթտէն պահա էտիպ էհալիմիլին
պազը գուսուրլարընը մէյտանա գօյմուշ տըր:
էզ ճիւլէ իմթիմալարա վագթընտա կէլմէմէք
արամըզտա պիր աոէթ հիւքմիւնէ կէչմիլ
տիր: Խըտմէթլէր նիչէ տէֆա իլան օլուստու-
ղունտան եարըմ սաաթ պիր սաաթ սօնրա պաշ-
լար: Տիկէր պիր նիգամսըզըզ խըտմէթ էսնա-
սընտա էհալինին պիրպիլըլէրիլէ գօնուշմասը
տըր: Խըտմէթ կէօրէնլէրին, նութգ եա թէրէն-
նիւմ էտէնլէրին ֆիլքի իւղէրինէ պու շէյին
նախօզ պիր թէէսիր պրագաճաղըզ գիքր օլուն-
մըզ տըր: Տիկէր նախօզ պիր շէյ խըտմէթ էս-
նասընտա էհալինին իչէրի կիրիպ տիշարը չըզ-
մասը տըր: Ֆիլվագը պու ճիհէթլէրճէ արա-
մըզտա կէօրիւլէն նիգամսըզըզ իսլահա միւհ-
թաճ տըր:

Հայրեհիֆին 3895 նօմէրօսընտա Պրն. Ա.
Վանարեան Ամէրիգատա պուլուսան էրմէնիլէ-
րին ատապ ու ախարընա տաիր տիկէր պազը
գուսուրլարա նազարը տիկէթ ճէլպ էտիյօր:
Անլէրին էփէյի պիր գըսմը մուհաճէրէթ նէ-
թիճէսինտէ իպթիտաի թալիւմ ու թէրպիյէտէն

մահրում պուլուսնուղլարը հալտա պու եէնի
մուհիթտէն տէ չօզ պիր իսթիֆատէ էտէմէ-
միչլէր տիր: Խուսուսա իւնաի ալագատա նէ-
գաքէթ վէ գէրաֆէթտէն մահրում պուլուսու-
յօրլար: Պիր թագըմ կուսակցական թապիր-
լէրտէն գիյատէ պիր մալիւմաթ ալմատըզլարը
իչիւն իւնսի ալագալարընճա հէր սըրատա գա-
պալըզ վէ նէգաքէթսիլիք միւհահատէ օլու-
նուր: Պիրպիլըլէրի իլէ գապլա, քիւֆը չօզ
տէֆա կէօրիւլէն հալլար տըր: Պիր տէ եէք-
տիկէրինի գէմմ էթմէք վար տըր քի, քէնտիլէ-
րինէ տաիր շէյլէրի տիւշիւնմէյիպ գօնուշըն
գըզընըն եա օլուսնուն հագընտա պիր թագըմ
տէտի գօտուլարա պիրպիլըլէրինին գալպինի
գըրարլար, վէ էվլէր պիրպիլըլէրի իլէ պա-
րըշմապ տիւշմէնլէր օլուրլար: Էլպէթ պու
խուսուստա անլէրի քեամիլէն թագպիհ էթմէ-
յէ տէ հագըմըզ եօզ տըր: Շիւնքի անլէրի թա-
լիւմ էթմէք իչիւն եօլլար տիւշիւնիւլմէյօր: Նէ
լլուպլար, նէ մէքթէպլէր, նէ քիլիսէ թէշքի-
լաթլարը պու մէսէլէյի էլէ ալըսլ էհալինին
թալիւմ ու թէրպիյէսի իչիւն եէնի թէշէպպիւս-
լէրտէ պուլուսնուլմայօր: Անլէրէ Գօմիւնիլմ եա
Սօսիալիլմ եէրինէ ատապ ու ախարճա գէրա-
ֆէթ վէ նէգաքէթ թալիւմ էտիլմէք կէրէք տիր:

Ամէրիգան նամ ղազէթատա գաթըն պիրիսի
գարարսըզըզըն քէնտինէ նէ գատար պէհալը-
յա մալ օլտուղունը թարիֆ էթտիլէրտէն սօնրա
օ ճիհէթլէ աթիտէքի աթվար գաիտէլէրինի
թալսիյէ էթմիլ տիր: — 1. Էօյլէտէն սօնրանըն
սաաթ 6 սընտան սօնրա հիչ պիր շէյէ գարար
վէրմէյէճէյիմ: Հէլէ եաթագտա աալա: Հէր
ատէմ իքի ատէմ տիր, պիրի սապահլայըն
պէրրագ տիւշիւնէն, իւմիտլի վէ ճէսուր ա-
տէմ, տիկէրի կէճէլէյին եօրղուն, ճէսարէթ-
տէն տիւշմիւշ վէ կէօնիւլիւղ ատէմ: 2. Էյի-
ճէ տիւշիւնտիւլէրտէն սօնրա վէրտիյիմ պիր գա-
րարը թէքրար միւլթալէայա ալմայաճաղըմ:
Վէրտիյիմ հէր գարար եանլըզ օլսա պիլէ, պէն
էլիմտէն կէլէն էն էյի վէ էն տօղրու պիր եօլ-
տա գարար վէրմիլ օլտուղում իչիւն մաղըլը վէ
հաղըլը պիրպիլըլէն գարըշտըրմամ խայրը
օլմազ: Եիւզտէ էլլի գարարըմ տօղրու օլապի-
լիւ եիւզտէ էլլի տէ ճէսարէթլէ անը իլէրի
սիւրէրիմ: 3. Իգպալա իչ թուլթմայաճաղըմ:
4. Գուվվէթիւմ եէրինտէ օլտուղու միւտտէթճէ
իչտէն շէքիլմէյի տիւշիւնմէյէճէյիմ: 5. Պիր
իչի էլէ ալտըզտան սօնրա անը պիլիլիւմէտիլ-
ճէ անը թէքը էթմէյէճէյիմ: Պիր վագթտա
պիր իչի թուլթուպ պիլիլիւմէքլէ էն ալա իչ

կէօրիւիւր: 6. Գէնտի քէնտիմի թագալիւս էթմէյէ վէ մէյուսիյէթէ մէյուսան վէրմէյէճէյիմ: Էկէր վիւճիւտճէ զաաֆըմ եա պիր կէօնէ մահ-տուտիյէթիմ սէպէպինտէն պիր իշտէ մուվաֆ-ֆազ օլմազ իսէմ, քէնտի քէնտիմէ աճըմայա-ճաղըմ: Պու հայաթ օյուլունունտա իշլէրի իտարէ էտէն պէն տէյիլ իմ: Պաշգա պիր իտարէ էտէն վար տըր: 7. Հէր կիւն իմանըմըն հուտուտու-նը կէնիշլէնտիւրմէյէ չալըչաճաղըմ: Էվվէլլէրի իշլէրիմտէ ֆէլաքէթէ ուղըրայաճաղըմ տէյու գօրգար վէ մէրազ էտէր իտիմ: Արթըզ էօյլէ պիր շէյտէն գօրգամամ: Էյէր պիր Ալլաճ վար իսէ, 0 էյի տիր: Վէ պէն էլլիմտէն կէլէնին էն էյիսինի եափտըգտան սօնրա արթըզ էմին օլա-պիլիւր իմ քի պէն Մէնպա ը ալէմլէ ահէնկտէ իմ վէ արթանընը օ կէլիշտիւրէճէք տիր: Ճի-հանտա պէն պիր զէրրէ իմ. ամմա գըյմէթլի պիր զէրրէ իմ: Վէ ճէսուրանէ վէ հազգ եօլ-տան իշլիմտէ իլէրի կիթտիքճէ 0 պէնիմ թա-րաֆըմտան տըր:

Կիւնահըն պաղը նէթիճէլէրի վար տըր քի մալթ մաղֆէրէթլէ անլէր գալտըրըլմազ: Կիւ-նահ վէ խօտպիլիւր կիւնահքեարըն չախսիյէ-թինէ գիյան վէրիւր: Շախսիյէթի սօլտուրուր: Պիր չօճուզ քէնտի վալիտէսինէ իթաաթսըզ պուլունուպ սօգաղա չըգար: Պու ի-թաաթսըզըղը նէթիճէսինտէ հէմ վալիտէսի-նին կէօնիւնիւ գըրար, հէմ սօղուզ ալըր: Զօ-ճուզ թէվպէ իլէ վալիտէսինին գուճաղընա տէօ նէրսէ անըն կէօնիւնիւ ալըր, ամմա ալտըղը սօղուզ տէվամ էտէր: Շու գատար քի վալիտէ-սինին լաթիֆ մուսամէլէսի իլէ սօղուզ տախի թէտավի էտիլիւր:

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ

Ամէրիգա.— Սիլահլարըն թահտիտի իշիւն Ամէրիգա հիւքիւմէթի Ուօշինկթընտա ազտ է-տիլմէք իւզրէ պիր գօնֆէրանս տավէթինի թաամիմ էտիյօր իտի: Ինկիլթէրա պու թէ-սավվուրու թահսին վէ թէչվիք էթմէքտէ տիր: Պու գօնֆէրանս էսասէն պահրի գուվվէթլէրին պէլքի տէ թահթ էլ պահր սէֆինէլէրին թահ-տիտի իլէ մէշղուլ օլաճաղընտան պու շէյ ին-կիլթէրանըն իշինէ կէլիյօր: Լաքին պու ճի-հէթլէրտէ Ֆրանսա վէ իթալիանըն մէնաֆիի ինկիլթէրանընքինէ մուսալիֆ պուլունաճա-ղընը վէ օ երւգտէն գօնֆէրանստա միւշքի-լաթ վէ նախօշ հալլէրին վուզուը իհթիմալընը

հիսապա ալարազ, ինկիլթէրա Ամէրիգանըն պու թէլիլֆինէ գօլայ գօլայ ճէվապ վէրէմէ-յօր:— Պու հաֆթա (Մարտ 4տէ) Մր. Գուլի-ճին ըրյասէթէ կէչմէսի մէրասիմի իճրա օլու-նաճազ տըր: Մր. Գուլիճ պու մէրասիմին միւմքին մէրթէպէ սատէ վէ մէսարիֆսիզ օլ-մասընը թալէպ էթմիշ իսէ տէ, Էինէ տէ էփէյի մուլթանթան պիր խըտմէթ օլաճաղը կէօրիւ-նիւյօր:

Ինկիլթէրա.— Ինկիլթէրա գրալը պէ-չինճի ճօրճ՝ պիր իքի հաֆթատան պէրու ին-ֆիւլէնդա նէթիճէսի օլարազ պրօնքիթիստէն զահմէթ չէքմէքտէ պուլունմուշ տըր: Տէրէճէ ի հէրարէթին թապիի հալինէ կէլմէմէսինտէն տօգթօրլար՝ գրալըն հիւքիւմէթ ումուրընը պրազըպ ճէնուպի Ֆրանսայա պահր ը սէֆիտ սահիլինէ թաթիլէ կիթմէսինի գարարլաշտըր-մըշ տըրլար: Գրալըն զայպուպէթինտէ տէվ-լէթ ումուրընա Վէլի ի ահտ պազմազ լաղըմ կէլիւր իսէ տէ, Միւշարիլէյճ ճէնուպի Աֆրիգա իլէ ճէնուպի Ամէրիգայա պիր սէյյահէթ էթ-մէյէ ազտէմճէ գարար վէրմիշ օլտուղընտան անըն եէրինէ քիւշիւք պիրատէրի Տիւք ալ Եօրք օ ումուրա նազարէթ էթմէլի իտի, Փա-գաթ, էլ եէվմ օ տախի մէմլէքէթտէն տիշար-տա պուլունտուղու իշիւն խուսուսի պիր թէր-թիպ եափըլաճազ տըր: Տօգթօրլար Գրալա թիւթիւն իշմէյի եասազ էթտիքլէրինտէ քէն-տիսի, «Գրալլար պիլէ իթաաթ էթմէք կէրէք տիրլէր,» տէյիպ թէնպիհէ իթաաթ էթմիլ տիր:— Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի ճէնիվա տիր:— Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի ճէնիվա փրօթօլունը քեամիլէն թաստիզէ հաղըր կէօրիւնմէյօր իսէ տէ, պիր եօլ իլէ փրօթօգ-լըն մազսէտինի թէէմին էթմէյէ չալըշըյօր: Պու մէսէլտէ էն մուհիմմ ունսուրլարտան պի-րիսի տէ միւսթազպէլ թէհլիքէյէ գարշը տէվ-լէթլէրին պիրիպիրլէրինէ թէէմինաթ վէրմէ-լէրի տիր: Ալմանիատան Ֆրանսա իւզէրինէ պիր հիւճում վուզուընտա տիկէր տէվլէթլէ-րին Ֆրանսայա մուսվէնէթ էթմէյէ վատ էթ-մէլէրինի Ֆրանսա թալէպ էտիյօր: Ֆրանսա-նըն պու թալէպինի ինկիլթէրանըն նազար ը տիզգաթա ալմասընա լուզում հիս օլունու-յօր:— Ինկիլթէրա Ֆրանսանըն հարպ պօր-ճունա տաիր եէնի վէ տահա միւսալտ պիր թէլիլֆտէ պուլունմուշ տըր: Շէօյլէքի, Ֆրան-սա Ալմանիատան թահսիլ օլունաճազ մէպլաղ-տան քէնտի հիսսէսինէ տիւշէսին պիր գըսմը-նը ինկիլթէրայա օլան պօրճունա մահսուպ

էտէճէք իսէ տէ, Ալմանիա քէնտի պօրճընը թէտիյէ էթմէզսէ Ֆրանսա անըն պէտէլինի քէնտի քիսէսինտէն վէրմէյէճէք, զիյան Ինկիլթէրրանըն քիսէսինտէն չըգաճագ տըր:

Ֆրանսա՝ Սօվիյէթ Հիւքիւմէթի իլէ օլաք իթիւաֆընտան չօգ պիր խայր կէօրմէմիլ տիր: Բուսիանըն Ֆրանսայա օլան էսքի պօրճուըն (\$5,000,000,000) թէտիյէ էտէճէյինէ տաիր պիր իւմիտ կէօրիւմէտիքտէն մատա, Բուսիանըն Ֆրանսա թիճարէթինէ տիկէր տէվլէթլէրտէն ցիյատէ միւսաիտ պիր մէյտան աչաճաղընա տաիր տէ իւմիտ կէօրիւմէյօր:

Ինկիլիզ փարլամէնթինտէ պէյան էտիլտիյինէ կէօրէ Ֆրանսանըն հաւաճա հարպի գուվլէթի 2000ի միւթէճաւիզ փլէյնտէն իպարէթ օլուպ պու իսէ Ինկիլթէրրանընքինին իւչ միսլի տէմէք օլույօր: Պու խապէր Ինկիլիզլէրի էփէյի հէյէճանա կէթիրմիլ տիր:

Ալաւանիա. — Ալմանիայա թէֆթիլ իչիւն Եօլլանըլան պէյն էլ միլէլ ասքէրի գօմօսիյօնըն վէրտիյի րափօրա կէօրէ Ալմանիլար իւչ Եօլտա վէրսայլ ահտիւմէսինէ մուսալիֆ իչլէյօրլար իմիլ. 1. Ահտիւմէտէ միւսաատէ էտիլէնտէն զիյատէ ասքէր սաղլայօրլար. 2. Եասագ օլան սիլահլար իլէ ասքէրլէր թալիմ օլուուլօրլար. 3. Գօմօսիյօնա թէֆթիլ իչիւն լաղըմ օլան սուհուլէթի վէրմէյօրլար: Պունտան մատա Ալմանիլար Գրիւփ Ֆապրիգասընը Բուրտան Պէրլին գուրպիլնտէ Սփէնտաու տէնիլէն պիր չօգ շմէնտիֆէրլէր մէրքէզինէ գալտըրարագ օրատա պու զիյանըզ կէօրիւմէն Ֆապրիգատա կիզլիճէ մուհիւմմաթ ալէթլէրի հաղըրլայօրլար իմիլ: Բուր Ֆրանսա հուտուտընա Եաղըն օլուպ Ֆրանսանըն պիհիսապ էրօփլանլարը օրայը տէրհալ խարապ էտէպիլիւրլէր: Ժանտարմա թէչքիլաթը տաիլ պաչգա պիր չէյ օլմայըպ նիգամի օրտու թէչքիլաթը տէյու խտիա էտիյօրլար:

Բուսիա: — Մօսկօվատա էվլէլճէ Պաչգոֆլարըն սէրայը օլան էն կիւզէլ պինա չիմտի լէնին իսմինէ պէօյիւք պիր քիւթիւպիսանէյէ թահվիլ էտիլմիլ տիր: Օրատա ճիւմլէ ուլուվ էլ Ֆիւնուէնա աիտ 4 միլիօն քիթապ, նաւտիտէ էլ Եաղըլարը վէ լուղէթ քիթապլարը վար տըր: Պօլչէվիլէր ինգիլապ զէմանընտա սէրայլարտա վէ զէնկիւնլէրին էվլէրինտէ գափալը գալմըլ օլան քիթապլարը պուրայա ճէմ էթմիլլէր տիր: Վէատէմսքի, Փարեատինսքի, վէ Շէրէմիտէֆ նամ փրէնսլէրին զայէթ զէնկին քիւթիւպիսանէլէրի վէ Օվչիննիկովլարըն

գըյմէթտար էլ Եաղըսը մէճմուսը պուրատա տըրլար վէ ամէլէ թաղըմընա աիտ օլան հէր պիր Ֆէրտ անլէրտէն իսթիֆատէ էտէպիլիլ: Հէր կիւն քիւթիւպիսանէյէ պին քիմսէ կէլիպ օգույօր. օրատա պիր վաղըթտա 500 քիլի օթուրա պիլիյօր. պու ատէտ 1916յա նիսպէթլէ իքի գաթ տըր: 1924տէ օգուվագ իչիւն 914,653 քիթապ վէրիլմիլ, 351,230 քիլի քիւթիւպիսանէյէ կէլմիլ. 1924տէ 28,000 Եէնի միւլէլիֆլէրին 34,000 ճիւտ քիթապը քիւթիւպիսանէյէ իսթալ օլոււմուլ: Նարիճտէն 1096 քիթապ կէլմիլ: — Միւզէլսանէլէր տաիլ այնի հալտա տըր: Ճիւմլէ փրէնսլէրին վէ զէնկիւնլէրին էվլէրինտէն թօփլանըլան գըյմէթլի սանէմլէր, թապիլիլէր վէ անթիգալար էվլէլտէն մէվճուտ օլան միւզալսանէլէր իւզէրինէ գամմ օլուուլ էհալինին էմրի ալթընա գօնուլմուլ տըր: Մօսկօվատա էվլէլճէ Ինկիլիզ Շօթլի տէնիլէն մէչհուր պինա Եաղընըզ ինգիլապա աիտ էվրագ վէ էսէրլէր իլէ տօլտուրուլմուլ քի պուրայա ինգիլապ Միւզէլսանէսի տէնիլիյօր: Պուրայա աղչամա գատար թալէպլէր կիտիպ ինգիլապըն էվլէլտէն սօնուէնա գատար օլան վուգուաթ վէ գայտլարընը միւթալէա էտիյօրլար:

Եուսանիսթան. — Թիւրքիստան թարտ էտիլէն փաթրիզ մէսէլէսինի Եուսանիսթան ճէմիլէթ ի Ագվամա թէսլիմ էթմիլ օլտուղընտան հէյէթ ի մէզքիւրէ Թիւրքիանըն մէզքիւր մէսէլէյի միւզաքէրէ իչիւն ճէմիլէթ ի Ագվամըն մալիւմ հէյէթի հուղուրընա կէլմէսինի թալէպ էլլէմիլ իսէ տէ, Թիւրքիա ճէվապէն մէսէլէնին անճագ տաիլիլ պիր մէսէլէ օլտուղու իչիւն ճէմիլէթ ի Ագվամա պիր շումուլու օլմատըղընը, օ՝ պէյն էլ միլէլ պիր մէսէլէ սալըսա պիլէ Թիւրքիանըն քէնտի հուղուղու տաիլէսինտէ իչլէմիլ օլտուղուընը, վէ շայէտ մէսէլէ ճէմիլէթ ի Ագվամ հուղուրընա կէթիրիւս պիլէ, Գօրֆու մէսէլէսինտէ օլտուղու կիպի անըն հէյէթ ի մէզքիւրէյէ պիր չէրէֆ կէթիրէմէյէճէք մահիլէթտէ օլտուղուըն տէրմիյան էթմէք Եօլուտա ճէվապ վէրմիլ տիր: Տիկէր թարաֆտան Իսթամպուլ վալիսի Բոււլարըն սինոտ աղալարընտան տէրհալ Եէնի պիր փաթրիզ սէչմէլէրինի թալէպ էթմիլ վէ հիւքիւմէթին պու թալէպինէ իճապէթ էտէրլէրսէ քէնտիլէրին մուհաճէրէթտէն մուաֆ թուրուլաճաղարընը պէյան էլլէմիլ տիր, անլէր իսէ պէօյլէ պիր ինթիլապըն նիգամսըզ օլաճաղընը զիքը իլէ ինթիլապ էթմէք իսթէմէմիլլէր

տիր:— Բուժ փաթեթներն իսթամպոլտան թարտ օլունմասընտան պէրու թիւրքէր զարպ թրաքիատա փէք չօզ ասքէր ճէմ էթմէքտէ իմիւլէր: Պու վագաա Եունանլարը տախի օրայ ասքէր սէվէ էթմէյէ թէվիզ էտէճէք տիր: Եունան պաշ վէքիւ Եուկօսլավիա իւլ թէտաֆիլի պիր մուսհէտէ իմզալամագ իւզրէ օլտուզընը վէ Սըրպլարըն Սէլանիքտէն Շմէնտիֆէր նազլիյաթը իշիւն քէնտիլէրէ զիյատէ գօլայլըզ վէրիւմէսի Եունան նուֆուզ ք հիւքմրանիսինէ մուխալիֆ օլմատըղընը իլան էյլէմիշ տիր:— Էն սօն խապէրէ կէօրէ Եունանիսթան իւլ թիւրքիա արասընտա պու Փաթրիզիք մէսէլէսինսէն տօլայը պիր իթիլաֆ հասըլ օլմագ իւզրէ տիր:

Մըսր.— Իթալիանըն Մըսր սէֆիւրի կէչէն կիւն պաշ վէքիւ Զիյվէր փաշա իւլ կէօրիւշէրէք Մըսր իւլ թարապլուս հուտուտունտա պուլունան ճարապուպի Օվասիսին Մըսրըն իթալիա հիւքիւմէթինէ թէսլիմ էյլէմէսինի թալէպ էյլէմիշ իսէտէ, Զիյվէր փաշա իթալիանըն պու թալէպինի իճրա էտէմէյէճէյինի պէյան էյլէմիշ տիր: Ֆագաթ իթալիա քէնտի թալէպինտէ իսրար էտիյօր վէ մէսէլէսին սուլհ իւզրէ պիթէճէյի մէմուլ տըր:

Թիքիա.— Զագէթալարըն տէտիլինէ կէօրէ Դիւրուլէր իսեան էտիպ իլէրի տօղրու եիւրիւմիւշէր, Տիյարպէքիւրի վէ Ուրփուլթը զապթ, Ապտ իւլ Համիտին օղլու Փրինս Սէլիմի փատիշահ իլան էթմիշ տիրլէր: Իրան, Պօխարա վէ Ուիլատա պուլունան տէրվիշ թարիգաթընըն րէիսի չէյի Սաիտ պու հարաքէթին պաշընտա պուլունույօր իմիշ: Էնգարէ հիւքիւմէթի պունը մահալլի պիր հարաքէթ սայըպ թէզիյէ պաստըրըլաճաղընը իւմիտ էտիյօր, պաղըրար իսէ պունլարըն Փրէնս Սէլիմի Էիլաֆէթէ կէչիւքէլէրինի զանն էտիյօրլար: Պաշ վէքիւ Ֆէթհի պէյ եագընտա եէնի պիր նիզամ գապուլ էտիլէճէյինի վէ անըն իզթիպասընճա կէրէք մաթպուլաթ վասըթասըլլէ կէրէք լիսան իւլ էհալինին հիսսիյաթընը տին փէրտէսի ալթընտա թահրիք էտէնլէրին հիւքիւմէթէ խիյանէթլէ իթթիհամ օլունմագլարընը խապէր վէրմիշ տիր:— Իսթամպօլուն իտարէի էօրֆիյէ թահթընա ալընմասընը թէքլիֆ էտէն լէր պուլունմուշ իսէ տէ, Ֆէթհի պէյ անա մուվաֆագաթ էթմէմիշ տիր: Անճագ Դիւրուտիսթան իտարէի էօրֆիյէ ալթընա ալընմը վէ էնգարէ հիւքիւմէթի պու իսեանը տէր հալ

պաստըրաճաղընը գալիէն իւմիտ էթմէքտէ տիր:

Կէչէն տէօրթ սէնէ զարֆընտա Պաղէստինի իմար վէ իհեա էթմէք իշիւն Եէհուտի միւհասէսէլէրի \$7,200,000 սարֆ էթմիւլէր վէ պունըն \$1,300,000ի Ամէրիգա Եէհուտիլէրի թարաֆընտան վէրիւմիշ տիր: Պու մէպլաղըն 2,000,000 տան զիյատէսի զրաաթա, 1½ միլիօնը թալիմ ու թէրպիյէյէ վէ պիր գըսմը տա մուհաճիլէրին իսքեանընա սարֆ օլունմուշ տըր:

Ճափօնիա հարաքէթ ի արղընտան սօնրա Սէլվէյըն Արմինին Ճափօն էհալիսի արասընտա ֆէտաքեարանէ իֆա էյլէտիլէրի խրամէթ էհալինին նազար ք տիգգաթընը օ գատար ճէլպ էյլէմիշ տիր քի անլէրին արասընտա 3000 քիշի թէվպէ էտէրէք Ինճիլի գապուլ էյլէմիշլէր տիր: Սէլվէյըն Արմի ազալարը սէնէտէ պիր հաֆթա քէնտի եէյէճէքլէրինտէն իտարէ եափարագ արթըրուղլարը փարա իւլ սն ֆարղըն մէմլէքէթլէրտի միսիօնէր իշի կէօրիւլէր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երուսաղէմտէն Հ. Բ. Ը. Միւլիւն թարաֆընտան էրմէնիսթանա կէօթիւրիւլէն 250 էօքսիւզլէր Հոկտ. 30տա Սթանպօլ էօնիւնտէն կէչիպ Օտէսա, Երաթօրիա, Սէվասթափօլ, Եալթա, Ֆէօղօսիա, Անափա, Նօլօրոսեօք, Դոււափսէ Սօխում վէ Փօթի չէհլէրինէ օղրայլէր Նոյմ. Գոտէ Պաթումա վասըլ օլմուշլար տըր: Պու էօքսիւզլէր հէր եէրտէ էրմէնիսթան միւմէսիլլէրի վէ էհալի թարաֆընտան գարչըլանըպ անլէրէ իքրամլար էտիլմիշ տիր: Էօքսիւզլէրին թէմիզլիյի, սըհէթ ի ումուլիյէլէրի էլպիսէ վէ թալիմլէրի մէտօ օլունմագլտա տըր: Պաթումա եէրլի 600 էրմէնի թալէպլէրի տախի հաղըր օլտուղու հալտէ էրմէնիսթան միւմէսիլլին իսանէսի էօնիւնտէ էօքսիւզլէր ասքէրի կէչիւ իճրա էտիպ «Յաշասըն Սօվիէթ

Էրմէնիսթան ճիւղհուրիյէթի», «Եւաչաւըն Հ. Բ. Ը. Միւթիւն վէ բէխի Նուպար Փաշա», նիտա էթմիշլէր տիր: Նոյ. 11տէ Պաթումտան հարէքէթ էտիպ 13տէ Թիֆլիսէ վասըլ օլմուշլար օրատա տախի էրմ. միւթսսիլի քէնտիլէրէ էքմէք փէյնիւր Եօլլամը տըր: Թիֆլիստէն իքի սթասիյոն էօթէտէ էրմէնիսթան հուտուտընա Եէթիշիպ սթասիյոնտա էրմէնիճէ Եաղըլարը կէօրիւր կէօրմէյ չօծուգլար պաղըրըպ էլ չըրփոյա պաշլամըշլար վէ օրատան Երիվանա դատար աղըշլար իլէ կիթմիշլէր տիր:

Էրմ. քիլիսէսինէ դարը իսեան էտիպ պիր թագըմ իսլահաթ իտտիասընտա պուլունան Աշոտ Եպս. կարգալոյծ օլմուշլար: Պու տէֆա Միւթիւնէյ փէշիման օլտուղունու պէյան իլէ թէքարէն էջմիաճինէ միւրաճաաթ էթմիշ տիր:—1923 Նոյ. 15տէն պէրրու 200 էրմ. էօքսիւլլէր աթիտէքի շարթլար իլէ պիր թագըմ Յրանսըղ միւթսսէսէլէրինէ թէսլիմ օլունմուշ տըր. 1. Իլք սէնէ 500—800 Փրանք մաաշ վէրիլէճէք. 2. Իքինճի սէնէ պու մըգտար 1200է Լիւքսէլէճէք. 3. Պու պըրաաթ միւթսսէսէլէրի էօքսիւլլէրէ տաիմա միւսաատէքեար վէ տօսթանէ մուամէլէ էտէճէքլէր: Փըթի Փարիզիյէնին Եաղտըղընա կէօրէ ճիւմէլէ էհալի պու էօքսիւլլէրտէն մէմնուն իմիշլէր:—Ճօն Պէյքըր նամ պիր Ամէրիաղը սէյյահ Բուսիատան ալտէթի էնանսընտա Արաքատ զագէթասը մուլիսպիրինէ աթիտէքի իֆատէտէ պուլունմուշ տըր:—«Պէնիմ վաղիֆէմ իզթիզասը Բուսիանըն սիյասի» իճթիմաի, մէզէպի վէ իզթիսատի մէսէլէլէրինի թէտղիզ էթտիմ: Շիմտիքի Բուսիանըն պու ուֆագ ճիւմհուրիյէթլէրին վալիտէ հիւքիւմէթէ օլան սատագաթընա մէրպուլ տըր: Մօսկօվատա իտարէ պաշընտա տուրանլար աշըգտան սէօյլէմէտիլէր իսէ տէ մէվսուգ մէնպաալարտան անլատըղըմա կէօրէ էն զիյատէ իշթիրաքը հիսս վէ էմնիյէթ էրմէնիլէրէ տիր:

Յրէզնօտա Փիլիլըմ Հայ Ժողովական քիլիսէսի չօպանը Վեր. Մ. Կ. Փափագեան Փետր. 16տա 60 սիննինի պիթիւրմիշ օլտուղու միւնասէպէթլէ քիլիսէսի միւթաիլէյհին չէրէֆինէ մէզքիւր կիւնտէ պիր զիյաֆֆէթ վէրմիշ տիր: Վեր. Մ. Կ. Փափագեանըն մախտումը Փօլ Գալիֆօրնիանըն Փօմօնա Գօլէճիւտէ իթմամը միւտտէթ էտէրէք վաթանը օլան Յրէզնօյա ալտէթ էյլէմիշ տիր: Ինկիլիթէրանըն Օքսֆըրտ տարիւլֆիւնունը թարաֆընտան կէօնտէրիլէն միւթսսիլ շալիւրտլէր իլէ ալանէն

միւպահաստէ էթմէք իւզրէ մէզքիւր գօլէճ թարաֆընտան ինթիսապ օլունան իւշ թալէպէտէն պիրիսի Մր. Փօլ Փափագեան օլմուշ տըր: Մէվղուը միւպահասէն, «Մ. Ամէրիզանըն միւսքիւրաթը մէն էթմէք նիզամը տօղրո՞ւ մը օլտու», մատտէսի իմիշ:

ՐԱՀՆԻՄԱՆԸ ՇԱՐԹԼԱՐԸ

Բահնիւմա իքի հաֆթատա պիր նէշը օլունու իքէն հաֆթատա պիրէ թէպտիլ էթմէմիզլէ անըն ապօնման շարթլարընճա տախի աթիտէքի թատիլաթը Եափմամըգա մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ տըր: Պու թատիլաթա դարիյուլնըն նագարը տիզգաթընը տալէթ էտէրիզ:

1. Բահնիւմանըն սէնէվի Ֆիյաթը \$3.00—տէն \$5.00է գալտըրըմը տըր:

2. Բահնիւմայա 1924տէն ապօնէ Եաղըլանլարըն սէնէսի 1925 Օգոստոս 15տէ պիթէճէք իքէն, սօն ալթը ալըն զագէթալարընը հէր հաֆթա կէօնտէրէճէք օլտուղումուգտան անլէրին սէնէսի 1925 Մայիս 9 տա խիթամ պուլաճագ տըր: 0 թարիսէ գատար ապօնալարըմըգա վատըմըղ միւճիպ 26 նուսիս Բահնիւմա կէօնտէրիշ օլաճաղըգ: Պու սընֆ ապօնէլէրիմիզտէն կէրի նօմէրօլարտան էքսիլի պուլունանլար պիզէ պիլտիրիլէրսէ նէգտիմիզտէ պուլունանլարտան օլ նօգսանլարը իքմալ էտէպիլտիլիմիզ տէրէճէտէ էթմէյէ չալըշըրըգ:

3. 1925 Մայիս 9 տա ապօնման սէնէսի խիթամ պուլանլար մէզքիւր թարիլտէն իթիպարէն քէնտի սըփարըշլարընը թագէլէյէպիլիլէր, անճագ անտէն սօնրա իչիւն սէնէվի \$5.00 թէտիլէ էտէճէքլէր տիր:

4. 1925ին Յունվարընտան իթիպարէն ապօնէ Եաղըլմըղ վէ \$3.00 թէտիլէ էթմիշ օլանլարա, Յունվարըն իւշ նուսիսէլէրինի հիպա էտիպ, Փետր. իպթիտաընտան սէնէվի \$5.00 հիսապը իլէ ապօնման սէնէլէրինի պաշլայաճաղըղ վէ վէրտիքլէրի մէպլաղ հիսապլարընա գօնուլաճագ տըր:

5. Շիմտիտէն սօնրա ապօնէ Եաղըլանլարըն սէնէսի սէնէվի \$5.00 հիսապըլլա Եաղըլտըղլարը թարիլտէն պաշլայաճագ տըր:

6. Բահնիւմանըն Սէնէվի պէտէլինի թէտիլէ էթմէք իչիւն իքի թարիզ թալսիլէ էտէճէլիզ: Պիրի սըփարըշլարընըն պաշլատըղը

Թարիխտէն \$5.00 թէտիյէ էթմէք: Իքինճի, սըփարըշլարընըն իպթիտասընտա \$3.00 վէ ալթը այ խիթամընտա \$2.00 թէտիյէ էթմէք: Ալթը ալըդ եազըլըպ \$2.50 թէտիյէ էթմէքլիք զապուլ օլունմայաճազ տըր:

7. Մուհաճէթտէ պուլունանլարը իքի սընֆա թազսիմ էտիյօրուզ:— ա) Անլէր քի իանէյէ միւհթաճ տէյիլլէր, պունլար տիկէրլէր կիպի սէնէվի \$5.00 եախօտ, փէշին \$3.00 վէ ալթը այ սօնրա \$2.00 վէրէրէք ապօնէ եազըլաճազլար: բ) Պու մէպլաղը թէտիյէ էտէմէյէնլէր, հէր ալթը այ իշին \$1.00 վէրէրէք ապօնէ եազըլապիլիլլէր:

8. Ճիւմլէ մուհաճէլէլէրիմիզ փէշին տիր:

Րահնիւմանըն շարթլարը պալատա թարիֆ էտիլմիշ տիր: Պու շարթլարա կէօրէ ապօնէ եազըլմազ իսթէյէնլէրին քէնտի ըյէլլէրինի պիլգէ պիլտիլմէլէրի իշին պու քէրրէ ապօնէլէրիմիզին ճիւմլէսինէ վէ սաիլ տօսթլարա մաթպու պիլ քեաղըտ կէօնտէրիյօրուզ: Մէմուլիմիզ շու տըր քի հէմ ապօնէլէրիմիզ քէնտի սըփարըշլարընըն թազէլէմէք իշին անլէրտէքի սիւալլարա ճէվապ եազըպ տէրհալ պիլգէ կէօնտէրիլլէր, հէմ տէ օլ քեաղըտլարտան հալա ապօնէ եազըլմամը օլան տօսթլարընա կէօսթէրէրէք անլէրտէն տէ սըփարըշ ալըրլար: Մուհաճէթտէ պուլունան տօսթլար հազըլնտա շոա շունու իլալէ էթմէք իսթէրիզ քի, հէման հէման փօսթա իւճրէթինէ միւսալի օլան պիլ ֆիյէթլէ քէնտիլլէրէ Րահնիւմա կէօնտէրէպիլմէմիզ իշին անլէրին պէտէլլինի սաիլ տօսթլար թարաֆընտան իանէ էտիլմէսի շարթ տըր: Պինաէէն ալէյհ օլ մազսէտէ մախսուս օլարազ պիլգէ վէրիլէճէք մէպլաղա կէօրէ մուհաճիլ պիլրատէրլէրէ զազէթա կէօնտէրէպիլլէճէյիլ: Վէ պունը եափապիլմէմիզ իշին իանէլլէրին միլտարը վէ մուհաճարէթտէ սէնէվի իքի տօլար վէրէրէք Րահնիւմա ալաճազ օլանլարըն իսթլէրի էօնիւմիլալտէքի Մայիստէն էվլէլ պիլգէ եէթիլլէլի տիր: Շունը տա իթթար էթմէք իսթէրիզ քի կէլէճէք Մայիսին 15ինտէն սօնրա անճազ քէնտի իսթլէրինի տօղըուտան պիլգէ կէօնտէրմիշ վէ վաղթընտա պէտէլլինի թէտիյէ էթմիշ օլանլարը ապօնէ թանըլըպ անլէրէնիլամի սուրէթտէ զազէթա կէօնտէրէճէյիլ:

ՐԱՏԵՆԻՄԱ

Միտիլ ի մէտուլը՝ Յ. Գ. Գրիգորեան:
«Րահնիւմա» շիմտիլիֆ իֆի հաֆթատա
պիլ 6էշը օլունուր,
Ապօնման պէտէլի հէր եէր իշին սէնէվի
\$3.00

«Րահնիւմա»նըն էտրէսի
"THE RAHNUMA"

194 Lexington Ave.,
New York, N. Y.

Յ. Գ. Գրիգորեանըն շալսի էտրէսի
H. K. KRIKORIAN,
520 W. 144th Street,
New York, N. Y.

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Ֆէննի թէֆէֆիլը

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Միլլէթիմիզ վէ Տիմիմիզ

Իւման Պասաքը

ՏՕԳ. ՅԱԿՈՒԵԱՆ

Իլմին Շէհիպէրի

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Միլլի Մէսէլէլէրիմիզ վէ Րուհանի Հայաք
«ԹՂԹԱԿԻՑ»

Խարափ ը Թապիլի

ՓՐՕՑ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Ֆուրսաք Գափուլարը

ՎԵՐ. ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԼԻ.—

Ղազէթալարտան

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԻ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—

Րահնիւմանըն Շարթլարը